

DECYZJA

Na podstawie art. 104 *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm., zwanej dalej „k.p.a.”), art. 71 ust. 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 77 ust. 1 pkt 1 i 2 art. 80 ust. 1, oraz art. 85 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, ze zm., zwanej dalej „ustawą ooś”), w związku z art. 59 ust. 1 ustawy ooś, a także zgodnie z §2, ust. 1 pkt 51 lit.b Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Pana [REDAKTOWANE] z dnia 06.06.2023r., w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia budowy 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz i po ponownym przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko

**ORZĘKAM
odmówić**

określenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na ***budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz.***

UZASADNIENIE

Na wniosek Inwestora [REDAKTOWANE] z dnia 06.06.2023r., zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji polegającego na budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz.

Planowane przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś oraz w § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.).

Przedmiotem inwestycji jest budowa 3 chlewni do tuczu świń na działkach o nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 położonych w miejscowości Jaworowo Lipa, gmina Zawidz. Inwestycja znajduje się w Obszarze Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska funkcjonującym na podstawie Rozporządzenia Nr 16 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 157, poz. 6153, ze zm.). Zgodnie z § 3, ust. 1 pkt 2 ww. Rozporządzenia w obszarze, zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednak zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, ze zm., zwana dalej „uop”) zakaz nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Najbliższym obszarem Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest obszar specjalnej ochrony ptaków Doliny Wkry i Mławki PLB140008 zlokalizowany w odległości ok. 2 km od planowanej inwestycji.

Planowana inwestycja położona jest na terenach rolniczych, na których roślinność zdominowana jest przez uprawy rolne. Na omawianym obszarze pola uprawne powstały w sposób sztuczny, który ukierunkowany był na produkcję. Obszar działki i inwestycji jest terenem charakteryzującym się istotnym przekształceniem w wyniku działalności człowieka. Intensywna działalność człowieka przyczyniła się do utraty naturalnego charakteru środowiska przyrodniczego, wyrażając się poprzez zanik pierwotnej szaty roślinnej i zbiorowisk oraz zubożenie różnorodności biologicznej, co ma istotny wpływ na występującą tutaj faunę i florę, jak również jej zróżnicowanie.

Teren planowanego przedsięwzięcia nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Stosownie do zapisu art. 75 ust. 1 pkt.4 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wójt, burmistrz, prezydent miasta.

Organ prowadzący postępowanie działając w myśl art. 77 ust.1 ustawy o oś pismem z dnia 15.06.2023r., znak: OŚ.6220.8.2.2023 wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu oraz do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki wodnej w Warszawie a także Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz.

Na podstawie art. 33, art. 59 ust. 1 pkt. 1 i art. 79 ust. 1 ustawy o oś Wójt Gminy Zawidz zawiadomił społeczeństwo o wszczęciu postępowania obwieszczeniem z dnia 15.06.2023r., które zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Zawidz, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej tutejszego Urzędu (www.zawidz.bip.org.pl) oraz w miejscu planowanego przedsięwzięcia tj. w sołectwie, w którym realizowana będzie inwestycja a także do Urzędu Miasta i Gminy Biezuń.

W dniu 19.06.2023r. roku do Wójta Gminy Zawidz wpłynął wniosek Grand Agro Fundacja Ochrony Środowiska Naturalnego z siedzibą ul. Jana Marcina Szancera 9/44, 02-495 Warszawa, o dopuszczenie na prawach strony organizacji ekologicznej Fundacji Grand Agro w postępowaniu administracyjnym, toczącym się w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn. „Budowa 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz”. Wniosek w imieniu Fundacji został podpisany podpisem elektronicznym przez Prezesa Fundacji Grand Agro – Pana Kazimierza Mroczkowskiego (zwanego dalej „Wnioskodawcą”). Wnioskodawca jako podstawę swojego żądania wskazał art. 44 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) oraz art. 31 § 1 p. 2 ustawy kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.). Wnioskodawca w przedłożonym wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu administracyjnym w przedmiotowej sprawie złożył informację z Krajowego Rejestru Sądowego (Nr KRS: 0000585532) oraz przedłożył statut Stowarzyszenia, z którego wynika, że jednym z celów Fundacji jest czynny udział w postępowaniach, w których wydawane są decyzje dla przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko naturalne i dobrostan lokalnej społeczności zwłaszcza przy występowaniu oddziaływań, dla których brak jest norm

ustawowych, jak na przykład odorowość. Na podstawie z art. 31 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.) organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu.

Na podstawie art. 31 § 1 pkt 2 i § 2, art. 142 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.) oraz art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństw w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.) Wójt gminy Zawidz w dniu 20.06.2023r. wydał postanowienie OŚ.6220.8.9.2023, w którym uznaje za stronę postępowania administracyjnego Grand Agro Fundacja Ochrony Środowiska Naturalnego z siedzibą ul. Jana Marcina Szancera 9/44, 02-495 Warszawa, w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn. „Budowa 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz”.

W dniu 22.06.2023r., do Wójta Gminy Zawidz wpłynęło pismo Sołtysa wsi Jaworowo Lipa, w którym mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa wyrażają swój sprzeciw przeciwko budowie tak dużych chlewni ze względu na uciążliwości odorowe, zagrożenie dla zdrowia oraz zanieczyszczenie gleby co znacznie przyczyni się do zaburzenia środowiska naturalnego oraz negatywnie wpłynie na spadek cen nieruchomości i gruntów.

Przedmiotowa inwestycja uzyskała pozytywną opinię sanitarną nr ZNS/8/2023 Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu z dnia 27.06.2023r. (data wpływu 03.07.2023r.).

Z uwagi na braki merytoryczne w przedłożonej dokumentacji, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie pismem z dnia 4 sierpnia 2023r. znak:WA.RZŚ.4900.1.55.2023.KW, wezwał Wójta Gminy Zawidz do ich uzupełnienia. Uzupełnienia wpłynęły przy pismach Wójta Gminy Zawidz z dnia 15 września 2023 r., znak: OŚ.6220.8.21.2023, 30 października 2023 r., znak: OŚ.6220.8.22.2023 i dnia 15 stycznia 2024 r., znak: OŚ.6220.8.26.2023.

Po analizie wszystkich dostarczonych wraz z wnioskiem materiałów, uwzględniając łącznie uwarunkowania przedstawione w art. 77 ust. 1 pkt 4, art. 77 ust. 3, 4 i 7 ustawy ooś, biorąc pod uwagę informacje zawarte w przedłożonej dokumentacji, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki wodnej w Warszawie postanowieniem nr WA.RZŚ.4900.1.55.2023.KW.4 z dnia 14.03.2024r., uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił warunki realizacji przedsięwzięcia.

W toku postępowania stwierdzono konieczność uzupełnienia przedłożonego raportu ooś. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wezwał do jego uzupełnienia. Przedmiotowa dokumentacja była uzupełniana pismami w dniach: 5 lipca 2023 r., 8 sierpnia 2023 r., 19 września 2023 r., 4 grudnia 2023 r., 17 stycznia 2024 r., 15 marca 2024 r., 23 kwietnia 2024 r. oraz 11 czerwca 2024 r.

Przedmiotowa inwestycja została uzgodniona przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, postanowieniem uzgadniającym realizację przedsięwzięcia i określającym warunki realizacji przedsięwzięcia WOOS-I.4221.165.2023.AST.3 z dnia 21.06.2024r. (data wpływu 26.06.2024 r.).

Biorąc pod uwagę, że przedłożony raport ooś, nie zawierał informacji niezbędnych do dokonania oceny przedsięwzięcia pod kątem jego oddziaływania na środowisko, Marszałek

Województwa Mazowieckiego zwrócił się pismem z 19 lipca 2023 r., znak: PZ-OP-II.7030.3.24.2023.AB, do Wójta Gminy Zawidz o uzupełnienie dokumentacji. Pismem z dnia 4 sierpnia 2023 r., znak: OŚ.6220.8.16.2023, Wójt Gminy Zawidz przedłożył uzupełnienie do raportu oś.

W przedłożonym w raporcie oś i jego uzupełnieniu, Wnioskodawca nie przedstawił wszystkich wymaganych informacji, stąd Marszałek Województwa Mazowieckiego w dniu 29 sierpnia 2023 r. wydał opinię negatywną znak: PZ-OP-II.7030.3.24.2023.AB dla planowanego przedsięwzięcia ze względu na brak wystarczających danych do dokonania oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Pismem z dnia 30 listopada 2023 r., wnioskodawca przedłożył aneks do raportu z prośbą o ponowne uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia. Mając na uwadze, że przedłożony aneks nadal nie zawierał wszystkich informacji tut. organ pismami z 5 stycznia 2024 r., 8 kwietnia 2024 r. i 16 maja 2024 r., zwrócił się do strony o uzupełnienie raportu. Uzupełnienia zostały przedstawione Marszałkowi Województwa Mazowieckiego w dniach: 15 marca 2024 r., 23 kwietnia 2024 r. i 10 czerwca 2024 r.

Po analizie całościowej dokumentacji, Marszałek Województwa Mazowieckiego pozytywnie zaopiniował realizację przedmiotowego przedsięwzięcia – opinia znak: PZ-OP-II.7030.3.24.2023.AB z dnia 27 czerwca 2024r. (data wpływu 01.07.2024r.).

Na podstawie art. 33 ust. 1 pkt. 7 w związku z art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.) w związku z prowadzonym postępowaniem oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz, Wójt Gminy Zawidz podał do publicznej wiadomości informację o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w terminie 30 dni licząc od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie tj. od dnia 03.07.2024 do dnia 02.08.2024. Uwagi i wnioski mogły być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu, lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

W wyznaczonym terminie tj. dnia 29.07.2024r. do Wójta Gminy Zawidz wpłynęło pismo Sołtysa wsi Jaworowo Lipa, w którym mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa podtrzymują swój kategoryczny sprzeciw złożony dnia 22.06.2023r., przeciwko budowie tak dużych chlewni ze względu na uciążliwości odorowe, zagrożenie dla zdrowia oraz zanieczyszczenie gleby co znacznie przyczyni się do zaburzenia środowiska naturalnego oraz negatywnie wpłynie na spadek cen nieruchomości i gruntów. Pod protestem podpisało się 36 osób.

W dniu 20.08.2024r. w Urzędzie Gminy Zawidz została zorganizowana rozprawa administracyjna dotycząca przedmiotowego przedsięwzięcia. Na spotkaniu obecni byli zarówno przedstawiciele Urzędu Gminy Zawidz, Inwestora a także mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa. W trakcie rozprawy administracyjnej mieszkańcy wyrazili swój kategoryczny sprzeciw przeciwko przedmiotowej inwestycji uzasadniając to obawami przed uciążliwością odorową i zanieczyszczeniem środowiska naturalnego, zniszczenie drogi, spadek wartości ich działek oraz zagrożenie dla zdrowia.

Dnia 21.08.2024r., Wójt Gminy Zawidz na podstawie art. 10 Kpa zawiadomił obwieszczeniem strony o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o przysługującym prawie do wypowiedzenia się co do zebranych w toku postępowania dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań, jak również zgłaszania uwag oraz wnoszenia sprzeciwu przed

wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w terminie 7 dni od daty doręczenia obwieszczenia.

Wójt Gminy Zawidz decyzją OŚ 6220.8.40.2023 z dnia 12.09.2024r. postanowił odmówić określenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz, pouczając o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Obwieszczenie o wydaniu decyzji zostało umieszczone na stronie BIP Urzędu Gminy i tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

W dniu 23.09.2024 do Wójta Gminy Zawidz wpłynęło odwołanie Inwestora – Pana [REDAKTOWANE] od decyzji OŚ 6220.8.40.2023 z dnia 12.09.2024r., które Wójt Gminy Zawidz pismem OŚ 6220.8.44.2023 z dnia 25.09.2024r., przesłał do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Płocku wraz z kopiami wszystkich pism dotyczących przedmiotowej sprawy.

Po rozpatrzeniu odwołania Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Płocku, wydało decyzję Nr SKO.4105.57.2024 z dnia 25.10.2024r, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości i przekazuje sprawę organowi pierwszej instancji do ponownego rozparzenia.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Płocku w uzasadnieniu stwierdza, że odniesieniu się do zarzutów podniesionych w odwołaniu wskazać należy, iż zasługują one na uwzględnienie. Jednocześnie, w ocenie Kolegium brak jest podstaw do wydania orzeczenia ustalającego środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację wnioskowanego przedsięwzięcia. Wskazane braki w postępowaniu dowodowym (tj. brak wykazania wariantowości planowanego przedsięwzięcia oraz brak ustaleń w zakresie zasięgu, rodzaju potencjalnego oddziaływania inwestycji na otoczenie winny ulec wyjaśnieniu i uzupełnieniu.

W związku z powyższym po ponownej analizie dokumentów zgromadzonych w sprawie Wójt Gminy Zawidz w dniu 30.10.2024r., pismem OŚ.6220.8.49.2023 wezwał Inwestora do niezwłocznego uzupełnienia dokumentacji w następującym zakresie:

1. Uzupełnienia raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko poprzez przedstawienie 3 wariantów przedsięwzięcia oraz dokonaniem pełnych analiz tychże wariantów różniących się od siebie, tj.
 - wariant proponowany przez inwestora
 - racjonalny wariant alternatywny
 - wariant racjonalny najkorzystniejszy dla środowiska
2. Uzupełnienia raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko o rzetelną analizę możliwych konfliktów społecznych zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 15 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
3. Uzupełnienia raportu o prawidłowy opis oddziaływania odorowego, opartego na aktualnych badaniach naukowych przy uwzględnieniu również innych niż amoniak i siarkowodór substancji odorotwórczych, z uwzględnieniem szczegółowego opisu działań minimalizujących te oddziaływania. Nieodzownym jest poczynienie podstawowych ustaleń na okoliczność spodziewanego odorowego oddziaływania wnioskowanego przedsięwzięcia poprzez oszacowanie zasięgu terytorialnego i intensywności tego oddziaływania. Konieczna jest zatem wyczerpująca analiza takiej uciążliwości, operująca w pierwszej kolejności czytelnym oszacowaniem jej zakresu przestrzennego (tj.

wskazaniem w szczególności w formie graficznej konkretnego obszaru, w którym uciążliwość ta może wystąpić) oraz intensywności, nie ograniczająca się jedynie do przywołania standardowych zaleceń sanitarnych, organizacyjnych czy też dotyczących żywienia zwierząt hodowlanych. Sam fakt, że w raporcie nie stwierdzono negatywnego oddziaływania emisji odorów i gazów na środowisko i stwierdzenie, że nie będą one przekraczać granic terenu przedsięwzięcia nie uzasadnia przyjęcia, że okoliczność ta została w sposób wyczerpujący wyjaśniona.

4. Uzupełnienie raportu oś o sytuację awaryjną, gdy gnojowica (i ew. obornik) będzie musiała być składowana na terenie przedsięwzięcia bez możliwości jej odbioru przez samego inwestora i podmioty zewnętrzne oraz wskazanie jaki będzie to miało wpływ na środowisko.

W dniu 27.11.2024r. do Wójta Gminy Zawidz wpłynęła odpowiedź Inwestora na wezwanie do uzupełnienia dokumentacji OŚ.6220.8.49.2023 z dnia 30.10.2024r.

W uzupełnieniu tym Wnioskodawca odniósł się do poszczególnych punktów wezwania Wójta Gminy Zawidz OŚ.6220.8.49.2023 z dnia 30.10.2024r. Jednak po analizie dostarczonych w uzupełnieniu informacji należy stwierdzić, że nie wnoszą one żadnych nowych, merytorycznych odpowiedzi na wezwanie Wójta Gminy Zawidz. Uzupełnienie to, głównie zawiera przepisane dosłownie informacje, które były już zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i jego aneksie i są organowi znane.

W związku z powyższym, w ocenie Wójta Gminy Zawidz uzupełnienie raportu złożone dniu 27.11.2024r., które miało stanowić podstawę do ponownej oceny zebranych materiałów w sprawie, nie wniosło żadnych nowych dowodów w kwestii wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

Organ prowadzący postępowanie pismem OŚ.6220.8.51.2023 z dnia 28.11.2024r., wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu oraz do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki wodnej w Warszawie a także Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie o ponowne uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sierpcu pismem PPIS/ZNS-451/8/4733/2023/2024 z dnia 23.12.2024r., podtrzymał opinię sanitarną nr ZNS/8/2023 z dnia 27.06.2023r.

Marszałek Województwa Mazowieckiego pismem PZ-OP-II.7030.3.24.2023.AB z dnia 30.12.2024r., podtrzymał stanowisko wyrażone w opinii nr PZ-OP-II.7030.3.24.2023.AB z dnia 27.06.2023r.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki wodnej w Warszawie postanowieniem nr W.RZŚ.4900.168.2024.KW z dnia 22.01.2025r., uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił warunki realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie postanowieniem nr WOOS-I.4221.402.2024.AST z dnia 25.03.2025r., uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił warunki realizacji dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Dnia 27.03.2025r., Wójt Gminy Zawidz na podstawie art. 33 ust. 1 pkt. 7 w związku z art. 79 ust. 1 ustawy o oświadczył obywatelom o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków i wyznaczył 30 dniowy okres składania skarg, uwag i wniosków.

W wyznaczonym terminie tj. dnia 25.04.2025r. do Wójta Gminy Zawidz wpłynęło pismo Sołtysa wsi Jaworowo Lipa, w którym mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa podtrzymują swój kategoryczny sprzeciw z dnia 21.06.2023r., oraz sprzeciw z dnia 28.07.2024r., przeciwko budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa.

Swoj sprzeciw mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa uargumentowali tym, że planowana inwestycja w sposób znaczący wpłynie na zdrowie i jakość życia mieszkańców przede wszystkim dlatego, że w ich miejscowości jest już wiele tak dużych obiektów. Najbardziej uciążliwe są odory pochodzące z odchodów zwierzęcych wzrastające wraz z trwaniem cyklu produkcyjnego, w trakcie czyszczenia chlewni po zakończonym cyklu, w trakcie transportu oraz rozlewania gnojownicy. Wg mieszkańców zachodzi również uzasadniona obawa zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych. Duża koncentracja odchodów zwierzęcych stanowi zagrożenie mikrobiologiczne. Wśród bakterii, jakie mogą przedostać się do wód lub przemieszczać się wraz z powietrzem są: gronkowce, pałeczki z grupy Coli, streptokoki, fekalne, laseczki różycy, prątki gruźlicy, wirusy pryszczycy, oraz różnorakie grzyby i organizmy pasożytnicze np. tasiemce. Dodatkowo wielkim zagrożeniem i uciążliwością będzie wystąpienie zwiększonej ilości gryzoni i owadów, które są nosicielami różnych chorób, szczególnie much i szczurów. Wiąże to za sobą ryzyko chorób odzwierzęcych oraz zagrożenia ASF. Fermy zwierząt, a w szczególności trzody chlewnej, narażone są na częste epidemie chorób zwierzęcych, co w konsekwencji skutkuje zamknięciem miejscowości i kwarantanną. Przemysłowa ferma to także ogromny pobór wody. Mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa obawiają się, że ujęcie wody, które obecnie jest już niewystarczające, nie będzie w stanie obsłużyć jednocześnie wsi oraz chlewni, co będzie wiązało się z brakiem lub niedostatecznym ciśnieniem wody na potrzeby mieszkańców. Jako mieszkańcy obawiają się również negatywnych ekonomicznych skutków powstania chlewni, przede wszystkim ze spadkiem wartości nieruchomości. Pod protestem podpisało się 31 osób.

Dnia 29.04.2025r., Wójt Gminy Zawidz na podstawie art. 10 Kpa zawiadomił obywatelom o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o przysługującym prawie do wypowiedzenia się co do zebranych w toku postępowania dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań, jak również zgłaszania uwag oraz wnoszenia sprzeciwu przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w terminie 7 dni od daty doręczenia obwieszczenia.

Wójt gminy Zawidz ponownie dokonał weryfikacji stanowisk organów współdziałających tj. stanowiska Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu oraz do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki wodnej w Warszawie a także Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Decyzją OŚ 6220.8.58.2023 z dnia 22.05.2025r. postanowił odmówić określenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz, pouczając o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Obwieszczenie o wydaniu decyzji zostało umieszczone na stronie BIP Urzędu Gminy i tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

W dniu 05.06.2025 do Wójta Gminy Zawidz wpłynęło odwołanie Inwestora – [REDAKTOWANE] od decyzji OŚ 6220.8.58.2023 z dnia 22.05.2025r., które Wójt Gminy Zawidz pismem OŚ 6220.8.62.2023 z dnia 10.06.2025r., przesłał do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Płocku wraz z kopiami wszystkich pism dotyczących przedmiotowej sprawy.

Po rozpatrzeniu odwołania Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Płocku, wydało decyzję Nr SKO.4105.28.2025 z dnia 08.08.2025r, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości i przekazuje sprawę organowi pierwszej instancji do ponownego rozparzenia.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Płocku w uzasadnieniu stwierdza, że odniesieniu się do zarzutów podniesionych w odwołaniu wskazać należy, iż zasługują one na uwzględnienie. Jednocześnie, w ocenie Kolegium brak jest podstaw do wydania orzeczenia reformatoryjnego (tj. ustalającego środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację wnioskowanego przedsięwzięcia). Wskazane braki w postępowaniu dowodowym (tj. brak wykazania wariantowości planowanego przedsięwzięcia oraz brak ustaleń w zakresie zasięgu, rodzaju potencjalnego oddziaływania inwestycji na otoczenie) winny ulec wyjaśnieniu i uzupełnieniu.

W związku z powyższym po ponownej analizie dokumentów zgromadzonych w sprawie Wójt Gminy Zawidz w dniu 26.08.2025r., pismem OŚ.6220.8.67.2023 wezwał Inwestora do niezwłocznego uzupełnienia dokumentacji o prawidłowy opis oddziaływania odorowego, opartego na aktualnych badaniach naukowych przy uwzględnieniu również innych niż amoniak i siarkowodor substancji odorotwórczych, z uwzględnieniem szczegółowego opisu działań minimalizujących te oddziaływania. Nieodzownym jest poczynienie podstawowych ustaleń na okoliczność spodziewanego odorowego oddziaływania wnioskowanego przedsięwzięcia poprzez oszacowanie zasięgu terytorialnego i intensywności tego oddziaływania. Konieczna jest zatem wyczerpująca analiza takiej uciążliwości, operująca w pierwszej kolejności czytelnym oszacowaniem jej zakresu przestrzennego (tj. wskazaniem w szczególności w formie graficznej konkretnego obszaru, w którym uciążliwość ta może wystąpić) oraz intensywności, nie ograniczająca się jedynie do przywołania standardowych zaleceń sanitarnych, organizacyjnych czy też dotyczących żywienia zwierząt hodowlanych. Sam fakt, że w raporcie nie stwierdzono negatywnego oddziaływania emisji odorów i gazów na środowisko i stwierdzenie, że nie będą one przekraczać granic terenu przedsięwzięcia nie uzasadnia przyjęcia, że okoliczność ta została w sposób wyczerpujący wyjaśniona.

W dniu 18.09.2025r. do Wójta Gminy Zawidz wpłynęła odpowiedź Inwestora na wezwanie do uzupełnienia dokumentacji OŚ.6220.8.67.2023 z dnia 26.08.2025r.

Po analizie dostarczonych w uzupełnieniu informacji należy stwierdzić, że nie wnoszą one żadnych nowych, merytorycznych odpowiedzi na wezwanie Wójta Gminy Zawidz. Uzupełnienie to, głównie zawiera przepisane dosłownie informacje, które były już zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i jego aneksie i są organowi znane. Co do istotnych kwestii, o które zwrócił się organ w wezwaniu do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko **Oddziaływanie odorowe opisane w uzupełnieniu jego zasięg i intensywność są tożsame (dosłownie przepisane) z raportem oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko str. 55-57 i 58.**

W związku z powyższym, w ocenie Wójta Gminy Zawidz uzupełnienie raportu złożone dniu 18.09.2025r., które miało stanowić podstawę do ponownej oceny zebranych materiałów w sprawie, nie wniosło żadnych nowych dowodów w kwestii wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia. Udzielona pisemna odpowiedź na wezwane Wójta Gminy nie wnosi nowej merytorycznej odpowiedzi do sprawy.

Inwestor w znacznej mierze zbagatelizował wezwanie Wójta Gminy Zawidz do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko o kwestie kluczowe dla rozpatrywanej sprawy i w uzupełnieniu do raportu przedstawił głównie ponownie powielane dane, które zostały przekopiowane z raportu i jego aneksu nie wnosząc do sprawy nic nowego. Tym samym Inwestor nie skorzystał z szansy na dostarczenie organowi materiałów, które przyczyniłyby się w sposób wyczerpujący do ustalenia wszystkich dowodów, argumentów i okoliczności takich jak okoliczność spodziewanego odorowego oddziaływania wnioskowanego przedsięwzięcia, tj. oszacowania zasięgu terytorialnego i intensywności tego oddziaływania. Powyższe czyni niemożliwym ustalenie, czy środki mające zapobiegać temu oddziaływaniu zaproponowane m.in. w raporcie mogą to działanie istotnie zneutralizować bez uszczerbku dla dobrostanu okolicznych mieszkańców.

Organ prowadzący postępowanie pismem OŚ.6220.8.67.2023 z dnia 25.09.2025r., wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu oraz do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki wodnej w Warszawie a także Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie o ponowne uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sierpcu pismem PPIS/ZNS-451/8/2024/2025 z dnia 16.10.2025r., podtrzymał opinię sanitarną nr ZNS/8/2023 z dnia 27.06.2023r.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki wodnej w Warszawie postanowieniem nr W.RZŚ.4900.189.2025.KW z dnia 19.11.2025r., uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił warunki realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa gm. Zawidz”.

Marszałek Województwa Mazowieckiego pismem PZ-OP-II.7030.3.24.2023.AB z dnia 22.10.2025r., podtrzymał stanowisko wyrażone w opinii nr PZ-OP-II.7030.3.24.2023.AB z dnia 27.06.2023r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie postanowieniem nr WOOŚ-I.4221.404.2025.AST z dnia 13.05.2026r., uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił warunki realizacji dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

W dniu 03.06.2026r. w Urzędzie Gminy Zawidz została zorganizowana rozprawa administracyjna dotycząca przedmiotowego przedsięwzięcia. Na spotkaniu obecni byli zarówno przedstawiciele Urzędu Gminy Zawidz, Inwestora a także mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa. W trakcie rozprawy administracyjnej mieszkańcy ponownie wyrazili swój kategoryczny sprzeciw przeciwko przedmiotowej inwestycji uzasadniając to obawami przed uciążliwością odorową i zanieczyszczeniem środowiska naturalnego, zniszczenie drogi, spadek wartości ich działek oraz zagrożenie dla zdrowia.

Dnia 03.06.2026r., Wójt Gminy Zawidz na podstawie art. 33 ust. 1 pkt. 7 w związku z art. 79 ust. 1 ustawy ooś zawiadomił obywateli o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków i wyznaczył 30 dniowy okres składania skarg, uwag i wniosków.

W wyznaczonym terminie tj. dnia 30.06.2026r. do Wójta Gminy Zawidz wpłynęło pismo

Sołtysa wsi Jaworowo Lipa, w którym mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa podtrzymują swój dalszy sprzeciw przeciwko budowie 3 chlewni do chowu świń o liczbie stanowisk 1950 szt. każda wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą na terenie dz. nr ew. 39/1, 39/2, 39/3 w m. Jaworowo Lipa.

Swoj sprzeciw mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa uargumentowali tym, że planowana inwestycja jest niewspółmierna w stosunku do oczekiwanych korzyści i może doprowadzić do trwałego pogorszenia jakości życia mieszkańców. Mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa obawiają się przede wszystkim:

1. Znacznego pogorszenia jakości powietrza poprzez emisję odorów, amoniaku, i innych substancji pochodzących z hodowli, magazynowania oraz transportu odchodów zwierzęcych.
2. Zagrożeń sanitarnych i epidemiologicznych wynikających ze zwiększonej koncentracji zwierząt oraz dużej ilości gnojownicy, co może sprzyjać rozwojowi bakterii, pasożytów i chorób odzwierzęcych.
3. Negatywnego wpływu na zasoby wodne, w szczególności ryzyko obciążenia istniejącej infrastruktury wodociągowej oraz możliwości zanieczyszczenia wód gruntowych.
4. Pogorszenia warunków życia mieszkańców w tym uciążliwości związanych z hałasem, ruchem ciężkich pojazdów, transportem zwierząt oraz wywozem nawozów naturalnych.
5. Spadku wartości nieruchomości położonych w sąsiedztwie planowanej inwestycji, co stanowi realne straty dla mieszkańców.

Pod protestem podpisało się 38 osób.

Dnia 03.07.2026r., Wójt Gminy Zawidz na podstawie art. 10 Kpa zawiadomił obwieszczeniem strony o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o przysługującym prawie do wypowiedzenia się co do zebranych w toku postępowania dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań, jak również zgłaszania uwag oraz wnoszenia sprzeciwu przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w terminie 7 dni od daty doręczenia obwieszczenia.

Wójt gminy Zawidz ponownie dokonał weryfikacji stanowisk organów współdziałających tj. stanowiska Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu oraz do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki wodnej w Warszawie a także Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie

Pozytywne uzgodnienia ze strony w/w organów nie obligują Wójta do wydania pozytywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wiążący charakter stanowiska zajętego przez organ uzgadniający wyraża się tylko w niemożności wydania przez organ prowadzący postępowanie w sprawie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko decyzji pozytywnej w przypadku negatywnego stanowiska organu uzgadniającego, a także w niedopuszczalności określenia (w decyzji pozytywnej) warunków realizacji przedsięwzięcia w sposób odmienny niż uczynił to organ uzgadniający (por. wyrok NSA z dnia 22 lutego 2017 r., sygn. akt IIOSK 1488/15, opubl.).

Z analizy uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie wynika, że inwestycja znajduje się w Obszarze Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska funkcjonującym na podstawie Rozporządzenia Nr 16 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 157, poz. 6153, z późn. zm.). Zgodnie z § 3, ust. 1 pkt 2 ww. Rozporządzenia w obszarze, zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na

środowisko. Jednak zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, z późn. zm., zwanej dalej „uop”) zakaz nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. Najbliższym obszarem Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest obszar specjalnej ochrony ptaków Doliny Wkry i Mławki PLB140008 zlokalizowany w odległości ok. 2 km od planowanej inwestycji.

Planowana inwestycja położona jest na terenach rolniczych, na których roślinność zdominowana jest przez uprawy rolne. Na omawianym obszarze pola uprawne powstały w sposób sztuczny, który ukierunkowany był na produkcję. Obszar działki i inwestycji jest terenem charakteryzującym się istotnym przekształceniem w wyniku działalności człowieka. Intensywna działalność człowieka przyczyniła się do utraty naturalnego charakteru środowiska przyrodniczego, wyrażając się poprzez zanik pierwotnej szaty roślinnej i zbiorowisk oraz zubożenie różnorodności biologicznej, co ma istotny wpływ na występującą tutaj faunę i florę, jak również jej zróżnicowanie.

Inwentaryzację florystyczną obszaru planowanej inwestycji przeprowadzono w trakcie dwóch wizyt terenowych w maju 2023 r. Celem niniejszego opracowania było rozpoznanie i opisanie siedlisk przyrodniczych występujących na terenie planowanego przedsięwzięcia i w strefie jego bezpośredniego wpływu, w tym przede wszystkim możliwie szczegółowa inwentaryzacja składu florystycznego zbiorowisk występujących na badanym obszarze. Prace terenowe miały również na celu ewentualne wykazanie istniejących chronionych siedlisk i stanowisk roślin oraz zwierząt, z uwzględnieniem gatunków siedlisk wymienionych w Załączniku I i II Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków podlegających ochronie gatunkowej w Polsce. Inwentaryzację siedlisk wykonano metodą marszrutową, polegającą na szczegółowej penetracji powierzchni działek objętych zamierzeniem projektowym oraz identyfikacji w ich obrębie gatunków charakterystycznych dla wyróżnianych jednostek fitosocjologicznych, gatunków dominujących oraz stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin. Do inwentaryzacji siedlisk wykorzystano także zdjęcia fitosocjologiczne wykonywane na powierzchni w kształcie kwadratu o boku 5 m, w standardowej skali Braun-Blanqueta. Do poszukiwania okazów grzybów stosowano również standardową metodę marszrutową. Obejmowała ona głównie obszary zadrzewione i łąki. Obserwacje terenowe planowane były w taki sposób aby uchwycić występowanie grzybów, których owocnikowanie związane jest z różnymi porami roku. Rejestrowano owocniki grzybów widoczne gołym okiem oraz plechy porostów rosnące na ziemi, ściółce, drewnie, żywych i obumarłych, stojących i/lub leżących drzewach, roślinach zielnych i innych substratach, takich jak odchody lub szczątki zwierząt. Do wykonania inwentaryzacji bezkręgowców wykorzystano obserwacje wykonywane w maju 2023 roku, w dwóch lustracjach terenowych.

Potencjalne siedliska płazów i gadów zostały wstępnie wytypowane na podstawie dostępnych ortofotomap oraz dostępnej literatury. W trakcie wizyt terenowych informacje były weryfikowane, uaktualniane i uzupełniane. Monitorowano wszystkie miejsca rozrodu oraz występowania i migracji płazów i gadów w buforze 100 m. Głównym celem inwentaryzacji miejsc rozrodu i siedlisk było określenie składu gatunkowego, oszacowanie przybliżonej liczebności populacji, populacji rozrodczych (obecność larw i osobników przeobrażonych). Metodykę obserwacji dostosowano do biologii i ekologii poszczególnych gatunków. Podczas badań stosowano wyłącznie metody bezinwazyjne, niezbędne do prawidłowego oznaczenia przynależności gatunkowej.

Na potrzeby inwentaryzacji przyrodniczej ornitofauny wykorzystano własne obserwacje terenowe. Obserwacje obejmowały okres wiosennych i jesiennych wędrówek oraz okres lęgowy. Badania terenowe ptaków przeprowadzono w marcu, kwietniu 2023 r oraz październiku 2022 r. obejmowały one kontrole dzienne jak i nocne. Obserwacje prowadzono

zawsze w tych samych godzinach porannych, a także w godzinach wieczornych w celu uwzględnienia gatunków, których szczyt aktywności przypada w późniejszych godzinach. Badania terenowe prowadzono zgodnie ze standardowymi założeniami metodycznymi inwentaryzacji poszczególnych gatunków ptaków. Kryteria lęgowości przyjęto za Polskim Atlasek Ornitologicznym.

Przy badaniach teriofauny wykorzystywano takie metody badawcze jak: poszukiwanie zwierząt zabitych przez pojazdy wzdłuż dróg, nasłuch głosów godowych, identyfikowanie tropów, resztek żerowania, odchodów, czaszek, sierści oraz nor, ocena i waloryzacja potencjalnych miejsc bytowania.

Obszar inwestycyjny obejmuje użytki rolne, wykorzystywane jako grunty orne, co przekłada się na zubożenie szaty roślinnej. Długotrwałe użytkowanie rolnicze opisywanego terenu przyczyniło się do zaniku potencjalnie występującej szaty roślinnej i wykształcenia antropogenicznego zbiorowiska segetalnego, zdominowanego przez gatunki uprawne. Na terenie przeznaczonym pod realizację inwestycji nie stwierdzono występowania gatunków chronionych roślin, a obecne tutaj zbiorowisko roślinne nie stanowi chronionego czy cennego siedliska przyrodniczego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli ornitologicznej stwierdzono występowanie 20 gatunków ptaków. Uzyskany wynik dotyczył wszystkich ptaków obserwowanych i notowanych nad badaną powierzchnią i w jej sąsiedztwie. Na utworzonej liście znalazły się więc gatunki, których obecność w jakikolwiek sposób związana była z badanym terenem. Mogła więc wynikać z wykorzystywania powierzchni w różny sposób: lęgi, żerowanie, kierunkowe przeloty, miejscowe przemieszczanie się. Teren planowanej inwestycji stanowi w szczególności potencjalne siedlisko lęgowe dla gatunków ptaków, związanych z terenami „otwartymi”, w tym uprawami rolnymi. Z uwagi na charakter terenu planowanego pod inwestycję, jego powierzchnię, a także obecność w sąsiedztwie powszechnie występujących obszarów o zbliżonym sposobie użytkowania (rolniczym) nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji wpłynęła znacząco negatywnie na populacje ptaków lęgowych oraz migrujących. Inwestycja nie wiąże się ze zniszczeniem siedlisk istotnych dla zachowania ich populacji.

Omawiany teren inwestycji i bufor 100 m obszaru opracowania nie jest siedliskiem dogodnym dla płazów. Stwierdzono brak zbiorników wodnych na inwentaryzowanym terenie. Na powierzchni objętej inwentaryzacją stwierdzono jeden gatunek gadów: jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*, którą stwierdzano w części południowej działki w miejscu nasłonecznionym.

Przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza dla omawianego obszaru pozwoliła na stwierdzenie, że środowisko przyrodnicze w ścisłych granicach terenu inwestycji charakteryzuje się bardzo małą różnorodnością biologiczną. Małe zróżnicowanie siedliskowe ścisłego terenu inwestycji powoduje, że przyrodnicze znaczenie tego terenu nie jest znaczące. Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że realizacja inwestycji przy uwzględnieniu założeń raportu o oś oraz wskazanych w niniejszym uzgodnieniu warunków nie spowoduje naruszenia zakazów obowiązujących w ww. formie ochrony przyrody.

Przedsięwzięcie nie ingeruje w siedliska naturalne i półnaturalne mogące stanowić chronione siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków objętych dyrektywami - ptasią i siedliskową. Biorąc zatem pod uwagę charakterystykę przedsięwzięcia, w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, realizacja i funkcjonowanie planowanego zamierzenia nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony oraz integralność ww. obszaru Natura 2000 (najbliższe siedlisko przedmiotu ochrony - kszyska znajduje się w odległości ok 2,5 km), a tym samym na spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Inwestycja nie będzie naruszać zakazów obowiązujących w Obszarze Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska i nie wpłynie również negatywnie na przyrodę ww. Obszaru Chronionego Krajobrazu i na siedliska lęgowe (nie znajdują się na terenie inwestycji) oraz nie przyczyni się do zmniejszenia różnorodności biologicznej terenu.

Warunki określone w sentencji postanowienia RDOŚ ograniczają ryzyko nieumyślnego zabijania zwierząt podczas wykonywania prac budowlanych. Ponadto zgodnie z uoop oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), w stosunku do dziko występujących zwierząt i roślin objętych ochroną obowiązuje szereg zakazów. Regionalny Dyrektor lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska mogą wydać decyzję zezwalającą na czynności podlegające zakazom, w trybie i na zasadach określonych uoop. W przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory muszą być spełnione konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogi związane z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska. Wnikliwa analiza możliwości realizacji planowanych działań w kontekście przepisów dotyczących ochrony gatunkowej i możliwości uzyskania derogacji leży w gestii Inwestora. Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 131 pkt 14 uoop, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową podlega karze aresztu lub grzywny.

Warunek dotyczący uzyskania zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących roślin i zwierząt objętych ochroną ścisłą lub częściową, jest konieczny z uwagi na fakt, iż teren przeznaczony pod inwestycję, położony jest w sąsiedztwie obszarów leśnych i rolnych, a tego typu ekosystemy stanowią dogodne warunki do lęgów dla wielu gatunków ptaków, w tym również rzadkich i zagrożonych.

Wykopy mogą stanowić pułapki dla gryzoni, gadów, płazów, występujących na terenie objętym inwestycją oraz w jej okolicy. W celu ochrony zwierząt wskazano konieczność zastosowania odpowiednich zabezpieczeń wykopów powstałych podczas realizacji inwestycji. A w przypadku przedostania się do nich zwierząt należy systematycznie wybierać i wypuszczać uwiecznione zwierzęta „na wolność”. Wykopy należy kontrolować codziennie do czasu wykonania nowej nawierzchni. Warunek związany ze zdejmowaniem gleby ma na celu zapobieżenie utraty wartości użytkowych wierzchniej warstwy gleby określono warunek postępowania z ziemią urodzajną, co przyspieszy powrót środowiska przyrodniczego do stanu równowagi.

W trakcie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia wystąpi emisja substancji do powietrza oraz hałasu, spowodowane eksploatacją sprzętu budowlanego i środków transportu. Uciążliwości związane z realizacją planowanej inwestycji będą okresowe i ustąpią po zakończeniu prac budowlanych. W celu zminimalizowania ww. emisji w sentencji postanowienia RDOŚ wprowadzono odpowiednie warunki.

W przedłożonej dokumentacji omówiono gospodarkę odpadami w trakcie realizacji i funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia oraz odchodami zwierząt na etapie eksploatacji, zgodną z obowiązującymi przepisami prawa. W związku z tym odstąpiono od nałożenia warunków realizacji przedsięwzięcia w ww. zakresie.

W sentencji postanowienia RDOŚ wskazano warunki określające sposób ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem. Przeprowadzona w raporcie ooś analiza oddziaływania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód wykazała, że przy zachowaniu warunków określonych w sentencji niniejszego postanowienia, realizacja, eksploatacja i likwidacja przedmiotowej inwestycji nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne oraz na wody powierzchniowe i podziemne.

Źródłami emisji substancji do powietrza na etapie eksploatacji planowanego przedsięwzięcia będzie głównie system wentylacji budynków inwentarskich a także ruch pojazdów mechanicznych po terenie inwestycyjnym. Przeprowadzona w raporcie ooś analiza

rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu wykazała, że przy zachowaniu warunków określonych w sentencji postanowienia, RDOŚ dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu zostaną dotrzymane.

W chwili obecnej w Polsce brak jest możliwości oceny uciążliwości odorowej planowanej inwestycji, gdyż brak jest odpowiednich aktów prawnych regulujących te kwestie. Jednakże przeprowadzona ocena oddziaływania planowanej inwestycji na powietrze wykazała, iż na etapie eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia, poziomy substancji odoroczynnych, takich jak amoniak czy siarkowodór, pochodzących z procesu technologicznego, nie spowodują przekroczenia aktualnie obowiązujących norm w tym zakresie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87). Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż planowana inwestycja nie będzie powodowała istotnego oddziaływania na klimat.

W czasie eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia głównymi źródłami emisji hałasu będą wentylatory budynków inwentarskich oraz środki transportu poruszające się po terenie inwestycji. Przeprowadzona w raporcie oś analizy oddziaływania w zakresie emisji hałasu wykazała, że przy zachowaniu warunków określonych w sentencji niniejszego postanowienia, eksploatacja planowanego przedsięwzięcia nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie.

Ze względu na charakter planowanego przedsięwzięcia, a także jego lokalizację, nie stwierdzono możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania.

Zgodnie z przedłożoną dokumentacją na terenie przedsięwzięcia i w jego otoczeniu nie występują zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie prowadząc postępowanie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy oś, biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:

- 1) posiadane na etapie wydawania postanowienia dane na temat planowanego przedsięwzięcia i elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływanie na środowisko i ustalić warunki jego realizacji;
- 2) ze względu na rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia oraz jego brak powiązania z innymi przedsięwzięciami w chwili obecnej nie istnieje możliwość ponadnormatywnego kumulowania się oddziaływań tego przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami zlokalizowanymi poza terenem inwestycyjnym;
- 3) nie stwierdzono możliwości negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska określił następujące warunki realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia:

- 1) prace ingerujące w pokrycie glebowe należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków i rozrodczym płazów, tj. w terminie od 15 września do 15 lutego, lub w tym okresie pod nadzorem przyrodniczym. Bezpośrednio przed podjęciem prac związanych z realizacją inwestycji należy dokonać kontroli terenu pod kątem występowania gatunków objętych ochroną i ich siedlisk oraz analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej. Kontrolę należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym specjalisty lub specjalistów posiadających wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych. W przypadku identyfikacji gatunku podlegającego ochronie należy dokonać analizy przepisów oraz uzyskać decyzję zwalniającą z zakazów

- obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody;
- 2) wykopy należy zabezpieczyć w sposób uniemożliwiający wpadanie do nich zwierząt np. poprzez wykonanie ogrodzenia (płotków zabezpieczających). Ogrodzenie takie powinno być szczelne (np. siatka o oczkach 5 mm x 5 mm lub inne tworzywo zabezpieczające przed przedostawaniem się drobnych zwierząt) i mieć wysokość około 50 cm. Zaleca się, aby górna krawędź była lekko odchylona na zewnątrz, w kierunku przeciwnym do wykopu, aby uniemożliwić wspinaczkę drobnych zwierząt;
 - 3) przed zasypaniem wykopów przy udziale nadzoru przyrodniczego sprawdzić dno pod kątem obecności w nich zwierząt, a w przypadku stwierdzenia ewakuować je poza teren budowy, z zastosowaniem przepisów odrębnych;
 - 4) wierzchnią warstwę gleby o miąższości ok. 30 cm należy zdejmować jednokierunkowo, a następnie składować w niewielkich przyzmach (do 1,5 m wysokości) wzdłuż granic terenu zamierzenia oraz wykorzystać w możliwie największym stopniu po zakończeniu prac na terenie inwestycji, z jednoczesną kontrolą terenu na obecność zwierząt i umożliwieniem im ucieczki lub przeniesieniem poza teren inwestycji;
 - 5) prace budowlane będące źródłem hałasu, w szczególności wykonywane przy użyciu sprzętu i urządzeń mechanicznych, w tym sprzętu ciężkiego oraz transport materiałów budowlanych prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00;
 - 6) ruch pojazdów po terenie inwestycji związany z obsługą przedmiotowego przedsięwzięcia prowadzić w godzinach od 6.00 do 22.00;
 - 7) prace prowadzić w taki sposób, aby urządzenia emitujące hałas o dużym natężeniu, w miarę możliwości nie pracowały jednocześnie, a w czasie przerw w pracy, urządzenia i maszyny nie pracowały na tzw. biegu jałowym;
 - 8) napełnianie silosów prowadzić wyłącznie w porze dnia w godzinach od 6:00 do 22:00;
 - 9) sztuki padłe i z konieczności ubite, do czasu ich wywozu z terenu przedsięwzięcia, przechowywać w warunkach minimalizujących uciążliwość odorową i zagrożenie chorobotwórcze;
 - 10) zapewnić skuteczne i systematyczne czyszczenie chlewni, a także systematyczny wywóz sztuk padłych;
 - 11) odpowietrzniki silosów zaopatrzyć w worki odpylające;
 - 12) transport gnojowicy do miejsc przeznaczenia prowadzić przystosowanymi do tego celu środkami transportu w sposób w jak największym stopniu ograniczający uciążliwość odorową, za pomocą specjalistycznego sprzętu;
 - 13) prace budowlane wykonywać przy użyciu sprawnego technicznie sprzętu, eksploatowanego i konserwowanego w sposób prawidłowy, który zapewni zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed wyciekami płynów technicznych i paliw;
 - 14) prace budowlane prowadzić bez konieczności odwadniania wykopów; ew. wody opadowe i roztopowe z wykopu zagospodarować na własnym terenie nieutwardzonym, w sposób niepowodujący zalewania terenów sąsiednich oraz niezmieniający stanu wody na gruncie, w szczególności kierunku i natężenia odpływu wód opadowych ze szkodą dla gruntów sąsiednich;
 - 15) teren inwestycji na etapie realizacji wyposażyć w środki (sorbenty) do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych; w przypadku awaryjnego wycieku ww. substancji, zanieczyszczenie niezwłocznie usunąć, a zużyte środki do neutralizacji substancji ropopochodnych przekazać uprawnionym odbiorcom;
 - 16) na etapie realizacji inwestycji ścieki bytowe odprowadzać do szczelnych zbiorników bezodpływowych przewoźnych toalet; ww. zbiorniki systematycznie opróżniać (nie dopuścić do ich przepełnienia) przez uprawnione do tego celu podmioty, a ich zawartość wywozić do oczyszczalni ściek;
 - 17) na etapie eksploatacji inwestycji wodę na potrzeby jej funkcjonowania pobierać z

- wodociągu, na warunkach gestora sieci, opomiarować zużycie wody;
- 18) zastosować system pojenia zwierząt minimalizujący zużycie wody;
 - 19) czyszczenie pomieszczeń inwentarskich wykonywać mechanicznie oraz przy użyciu wody; wody z mycia pomieszczeń inwentarskich (niezawierające środków myjących i dezynfekujących) odprowadzać do systemu kanałów (zbiorników) podrusztowych, a ich zawartość zagospodarować tak, jak gnojowicę;
 - 20) na etapie eksploatacji inwestycji ścieki bytowe odprowadzać do szczelnych zbiorników bezodpływowych; ww. zbiorniki systematycznie opróżniać (nie dopuścić do przepełnienia), a zawartość wywozić do oczyszczalni ścieków;
 - 21) wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych oraz powierzchni dachów odprowadzać powierzchniowo na własny teren nieutwardzony, w sposób niepowodujący zalewania terenów sąsiednich oraz niezmieniający stanu wody na gruncie, w szczególności kierunku i natężenia odpływu wód opadowych ze szkodą dla gruntów sąsiednich; bądź zastosować urządzenia retencjonujące wody opadowe i roztopowe;
 - 22) system wodno-ściekowy oraz system gromadzenia gnojowicy regularnie i terminowo poddawać próbom szczelności i konserwacjom; wszelkie wykryte nieszczelności bądź awarie niezwłocznie usuwać.

Ponadto Inwestor został zobowiązany do następujących czynności:

- 1) zaprojektowanie 3 budynków inwentarskich - chlewni nr 1, 2 i 3, w systemie chowu rusztowego, o obsadzie maksymalnej 1950 szt. tuczników w każdej;
- 2) zainstalowanie w każdej z planowanych chlewni nr 1, 2 i 3 maksymalnie 9 wentylatorów kominowych o wydajności 23000 m³/h i poziomie mocy akustycznej nie większym niż 85,0 dB każdy, z odprowadzaniem zanieczyszczeń 9 emitarami pionowymi, otwartymi o minimalnej wysokości 5,5 m i maksymalnej średnicy wynoszącej 0,8 m każdy;
- 3) posadowienie maksymalnie 6 silosów paszowych o maksymalnej pojemności 27 Mg każdy;
- 4) zaprojektowanie nachylenia powierzchni utwardzonych w sposób gwarantujący zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych na powierzchni biologicznie czynnej działki; zachować wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej minimum 30% bądź zastosować urządzenia retencjonujące wody opadowe i roztopowe;
- 5) w pomieszczeniu technicznym każdego budynku chlewni zainstalować agregat prądotwórczy o mocy do 30 kW każdy; praca urządzeń w sytuacjach awaryjnych i w czasie konserwacji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie prowadząc postępowanie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

Z analizy opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu wynika, że faza budowy przedsięwzięcia nie będzie powodować powstawania ponadnormatywnej uciążliwości na terenach zabudowy mieszkaniowej. Nie przewiduje się naruszenia interesów osób trzecich. Realizacja przedsięwzięcia nie pogorszy stanu środowiska oraz warunków życia i zdrowia ludzi. Etap budowy nie będzie wymagał konieczności stosowania działań minimalizujących oddziaływanie na środowisko, zdrowie i warunki życia ludzi.

Faza eksploatacji projektowanego przedsięwzięcia powodować będzie oddziaływania w najszerszym i najintensywniejszym zakresie, w porównaniu z innymi fazami przedsięwzięcia.

Z uwagi na to, że spełnione będą kryteria jakości środowiska w najbliższym otoczeniu, w tym na terenie najbliższej zabudowy mieszkalnej - zagrodowej, można stwierdzić, że rozpatrywana inwestycja nie będzie miała wpływu na zdrowie mieszkańców.

Planowane przedsięwzięcie budowy budynków inwentarskich w tym miejscu nie zakłóci w niczym krajobrazu i charakteru zabudowy. Krajobraz terenu lokalizacji przedsięwzięcia charakteryzuje się niewysokimi walorami. W rejonie oddziaływania przedsięwzięcia nie ma obiektów stanowiących dziedzictwo kultury narodowej i wpisanych do rejestru zabytków. Zaletami realizacji tego wariantu będzie wzrost podaży mięsa wieprzowego na rynek i wytworzenie nawozu naturalnego.

W istniejącym stanie prawnym nie można dokonać właściwej oceny uciążliwości zapachowej przedsięwzięcia, z uwagi na brak standardów zapachowej jakości powietrza i metod oceny zapachowej jakości powietrza. Mając na uwadze, iż miejsce inwestycji jest terenem zmienionym antropogenicznie (działalność rolnicza), położonym w dalekiej odległości od zabudowań nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w tym różnorodność biologiczną, rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występowania gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedlisk.

W projektowanych chlewniach spełnione będą wymagania najlepszych dostępnych technik BAT. Według założeń Inwestor planuje przedsięwzięcie w taki sposób, aby eksploatacja chlewni była najkorzystniejsza ze względów ekonomicznych, funkcjonalnych i wykorzystania powierzchni, przy zachowaniu ograniczeń wynikających z prawa budowlanego oraz norm środowiskowych. Nie zakłada się wariantowania budowy i sposobu funkcjonowania przedsięwzięcia, ale przewiduje się jego etapowanie, polegające na budowie i zasiedlaniu kolejnych budynków. Inwestor wybrał opcję optymalną ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych. Realizacja przedsięwzięcia spowoduje emisję substancji do powietrza, hałasu oraz powstawanie ścieków, odpadów i gnojowicy.

Proponowana technologia chowu i sposób obsługi terenu są adekwatne do wielkości obiektu i wymagań sanitarnych i weterynaryjnych. Przewidywane rozwiązania technicznego wyposażenia przedsięwzięcia, zabezpieczeń, parametrów emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz monitoringu technologicznego w czasie jego eksploatacji, zagwarantują spełnianie wszelkich wymagań przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i innych przepisów wykonawczych z zakresu ochrony środowiska. Projektowane przedsięwzięcie będzie optymalne dla zrównoważonego rozwoju gminy.

Jak wynika z raportu o oddziaływaniu na środowisko obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, nie będzie uciążliwe ponadnormatywnie dla powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby, przyrody, zdrowia ludzi oraz nie pogorszy walorów krajobrazowych.

Z analizy opinii Marszałka Województwa Mazowieckiego w Warszawie wynika, że instalacja:

- 1) będzie spełniała wymogi najlepszych dostępnych technik i technologii na etapie eksploatacji – w zakresie emisji do powietrza, emisji hałasu, gospodarki odpadami, gospodarki wodno – ściekowej oraz wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w *sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach unii europejskiej* (Dz. U. Nr 56, poz. 344, z późn. zm.);
- 2) nie będzie oddziaływać ponadnormatywnie poza granice działki właściciela;
- 3) nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza i na wody regionu wodnego, a tym samym nie będzie miała negatywnego wpływu na JCWP i JCWPd.

- 4) na etapie eksploatacji instalacji przy zachowaniu warunków rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu przedstawionych w dokumentacji, dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu, w tym również substancji odoroczących (amoniak, siarkowodór) pochodzących z procesu technologicznego nie spowodują przekroczenia aktualnie obowiązujących norm.

Ponadto mając na uwadze konkluzje BAT i możliwość wystąpienia konfliktów społecznych należy uwzględnić potrzebę opracowania planu zarządzania odorami na etapie występowania z wnioskiem o pozwolenie zintegrowane dla przedmiotowej instalacji.

Marszałek Województwa Mazowieckiego pozytywnie zaopiniował planowane przedsięwzięcie w zakresie kryteriów dotyczących pozwoleń zintegrowanych i określił warunki do spełniania na etapie eksploatacji przedsięwzięcia.

Dodatkowo Marszałek Województwa Mazowieckiego jako właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego dla przedmiotowej instalacji, przypomina o uwzględnieniu w dalszych pracach projektowych/wykonawczych usytuowania stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza. Powyższy obowiązek wynika z art. 221 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 208 ust. 1 ustawy Poś. Ponadto zgodnie z art. 147 ust. 4 ww. ustawy prowadzący instalację nowo zbudowaną lub zmienioną w istotny sposób, z której emisja wymaga pozwolenia, jest obowiązany do przeprowadzenia wstępnych pomiarów wielkości emisji z tej instalacji.

Z analizy uzgodnienia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie wynika, że faza budowy nie będzie wymagać znaczących przekształceń powierzchni terenu i nie będzie grozić masowymi ruchami ziemi.

Na podstawie danych z nowego planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjętym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023, poz. 300), omawiane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w dorzeczu Środkowej Wisły, w regionie wodnym Środkowej Wisły na jednolitej części wód powierzchniowych, zwanej dalej JCWP, o kodzie RW20001626839 i nazwie Wkra od Szkotówki do Mławki. JCWP Wkra od Szkotówki do Mławki stanowi naturalną część wód, monitorowaną. Powierzchnia tej JCWP wynosi ok. 398,76 km². Znajduje się ona w wykazie obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. Jest stan ogólny określono jako zły, wynikający z umiarkowanego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Wskaźnikiem determinującym stan ekologiczny są: fosfor fosforanowy (V); makrofity. Rodzaj presji determinujące stan wód w obrębie danej JCWP to presje troficzne (nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe)), presje hydromorfologiczne (prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące – rzeki główne). JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy to dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. Dla ww. JCWP określono odstępstwo na podstawie art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej, zwanej dalej RDW. Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fosforany; MR. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Teren przedsięwzięcia zlokalizowany jest na obszarze jednolitych części wód podziemnych (zwanymi dalej JCWPd) o europejskim kodzie GW200049, których stan chemiczny i ilościowy określono jako dobry, a osiągnięcie celów środowiskowych uznano za niezagrożone.

Teren przedmiotowego przedsięwzięcia położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych oznaczonego numerem 215 – „Subniecka warszawska”. W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego, a także wód powierzchniowych i podziemnych przed potencjalnym zanieczyszczeniem, w sentencji niniejszego postanowienia wprowadzono warunki dotyczące eksploatacji lub użytkowania.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia stosowany będzie sprawny technicznie sprzęt i urządzenia. Zaplecze budowy, a w szczególności miejsca postoju pojazdów i maszyn, zlokalizowane zostaną na terenie uszczelnionym oraz zabezpieczonym przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do gruntu i wód oraz wyposażone zostanie w materiały sorpcyjne umożliwiające szybkie usunięcie ewentualnych wycieków paliw. Wszelkie prace związane z tankowaniem i naprawami pojazdów i maszyn budowlanych wykonywane będą poza terenem przedsięwzięcia, na terenie uszczelnionym i zabezpieczonym przed potencjalnym zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi. Materiały i surowce składowane będą w sposób uniemożliwiający przedostanie się zanieczyszczeń do gruntu i wód. Ww. warunki pozwolą zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne przed potencjalnym zanieczyszczeniem substancjami szczególnie szkodliwymi dla wód, w tym substancjami ropopochodnymi.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż Inwestor nie przewiduje konieczności wykonania odwodnienia wykopów. Na podstawie informacji zawartych w dokumentacji wykopy fundamentowe, wykopy pod zbiorniki podrusztowe i zbiorniki na ścieki będą sięgały 1,3 m p.p.t. Niemniej jednak, w sentencji niniejszego postanowienia wprowadzono warunek, aby w przypadku stwierdzenia obecności wód gruntowych w obrębie wykopów, ewentualne prace odwodnieniowe prowadzić bez konieczności trwałego obniżania poziomu wód gruntowych. Do minimum ograniczony zostanie czas odwadniania wykopu oraz wpływ ww. prac do terenu działki inwestycyjnej Ponadto, prace ziemne prowadzone będą w sposób nienaruszający stosunków gruntowo-wodnych. Zdjęta wierzchnia warstwa ziemi (odkład) składowana będzie poza obszarami, na których znajdują się cieki wodne, poza terenem zagrożonym powodzią, a także poza obszarami kierunku spływu wód powierzchniowych do ujęć wód podziemnych. Odkład wykorzystany zostanie w obrębie terenu inwestycyjnego, a jego nadmiar przekazany będzie uprawnionym odbiorcom do zagospodarowania.

Powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia ścieki bytowe gromadzone będą w szczelnych zbiornikach bezodpływowych przewoźnych toalet. Ww. zbiorniki będą systematycznie opróżniane, a ich zawartość odprowadzana będzie przy wykorzystaniu taboru asenizacyjnego do oczyszczalni ścieków, co zabezpieczy środowisko gruntowo-wodne przed przedostaniem się ww. ścieków i zanieczyszczeń w jego obręb. Ponadto, z dokumentacji wynika, iż na etapie realizacji przedsięwzięcia nie będą powstawały ścieki przemysłowe.

Powstające na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia niezanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z terenu zaplecza budowy, terenów utwardzonych oraz powierzchni dachowych odprowadzane będą do gruntu, w sposób niepowodujący zalewania terenów sąsiednich oraz niezmieniający stanu wody na gruncie, w szczególności kierunku i natężenia odpływu ww. wód ze szkodą dla gruntów sąsiednich. Ewentualne parametry zanieczyszczeń nie będą przekraczać dopuszczalnych wartości wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych, wody opadowe lub roztopowe pochodzące z obszaru budowli kolejowych mogą być wprowadzane do wód lub ziemi bez oczyszczania.

Teren inwestycji, zarówno na etapie jej realizacji, jak i eksploatacji, wyposażony zostanie w środki (sorbenty) do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych, a w

przypadku wycieku ww. substancji, zanieczyszczenie zostanie niezwłocznie usunięte, zaś zużyte środki do neutralizacji przekazane będą uprawnionym odbiorcom.

W sytuacjach awaryjnych, takich jak np. wyciek paliwa, podjęte zostaną natychmiastowe działania w celu usunięcia awarii oraz usunięcia zanieczyszczonego gruntu. Zanieczyszczony grunt przekazany zostanie podmiotom uprawnionym do jego transportu i rekultywacji lub unieszkodliwiania.

Powstające na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia odpady magazynowane będą w sposób selektywny, a następnie będą sukcesywnie przekazywane do odbioru podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami.

Na potrzeby planowanego przedsięwzięcia woda pobierana będzie z lokalnego wodociągu. Zapotrzebowanie na wodę na cele technologiczne (pojenie zwierząt, mycie i dezynfekcję pomieszczeń hodowlanych i urządzeń, obliczony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz. U. z 2002 r., Nr 8, poz. 70) wyniesie ok. 61 425 m³/rok. Woda na terenie gospodarstwa będzie wykorzystywana również na cele socjalno-bytowe i obejmować będzie również pobór wody na utrzymanie czystości w pomieszczeniach socjalnych. Łączna ilość pobranej wody na ww. cel będzie wynosiła ok. 87,6 m³/rok. Prognozowane łączne zapotrzebowanie na wodę w ramach planowanego przedsięwzięcia wyniesie ok. 61 513 m³/rok. Powstające na etapie eksploatacji przedsięwzięcia ścieki bytowe gromadzone będą w 3 szczelnych bezodpływowych zbiornikach o pojemności 2 m³, a następnie przekazywane firmie asenizacyjnej transportującej ścieki do oczyszczalni ścieków. Zakłada się, iż ilość powstających na etapie eksploatacji przedsięwzięcia ścieków bytowych będzie ok. 0,24 m³/d i ok. 87,6 m³/rok. Czyszczenie, mycie i dezynfekcja pomieszczeń hodowlanych prowadzone będą po całkowitym opróżnieniu ww. kanałów podrusztowych poprzez mycie przy zastosowaniu myjek wysokociśnieniowych i wody z dodatkiem biodegradowalnych środków myjąco-dezynfekujących. Dezynfekcja prowadzona będzie metodą zamglawiania.

Produkcja gnojowicy w ciągu roku wynosić będzie około 9 256 m³. Planowane są w każdej chlewni szczelne baseny podrusztowe pod kojcami o pojemności min. 1800 m³ (łącznie min. 5400 m³). Pojemność basenów zapewni przechowywanie nawozów naturalnych przez okres 6 miesięcy. Gnojowica w całości będzie przekazywana do biogazowni na podstawie umów pisemnych z biogazownią. Załadunek i transport gnojowicy zabezpieczony zostanie w taki sposób, aby nie dochodziło do zanieczyszczenia ładunkiem azotu środowiska gruntowo-wodnego (wód powierzchniowych lub podziemnych oraz powierzchni ziemi).

Zwierzęta padłe i ubite z konieczności, do czasu ich wywozu z terenu przedsięwzięcia, przechowywane będą w szczelnym konfiskatorze, zlokalizowanym na szczelnym podłożu, w wydzielonym miejscu na terenie fermy.

Wszystkie pomieszczenia inwentarskie oraz zbiorniki na gnojowicę zbiorniki na nieczystości zostaną zabezpieczone przed przenikaniem potencjalnych zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego. Dodatkowo, system wodno-ściekowy, system gromadzenia gnojowicy, oraz posadzki regularnie i terminowo poddawane będą próbom szczelności, kontrolom napełnienia oraz konserwacjom, a wszelkie wykryte nieszczelności bądź awarie będą niezwłocznie usuwane.

Dyrektor RZGW w Warszawie przeanalizował przedstawiony w dokumentacji racjonalny wariant alternatywny oraz racjonalny wariant najkorzystniejszy dla środowiska. W opinii organu uzgadniającego rozwiązania techniczne dla planowanej inwestycji pozwolą zabezpieczyć środowisko wodne przed emisją zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, prawidłowa eksploatacja przedsięwzięcia oraz odpowiednie postępowanie z powstającymi nawozami naturalnymi – gnojowicą, ściekami i odpadami ograniczą wpływ na środowisko wodne, a zatem nie będą powodować znaczących oddziaływań. Należy jednak zwrócić uwagę, iż przedsięwzięcie to nie analizuje oddziaływania na środowisko poprzez

zagospodarowanie nawozu naturalnego. Gnojowica zbywana będzie w całości do biogazowni. Jednakże przekazywanie nawozów naturalnych odbiorcom zewnętrznym może powodować zwiększone ryzyko nieprawidłowego zagospodarowania nawozu naturalnego.

Ze względu na skalę, charakter i zakres przedmiotowego przedsięwzięcia stwierdzono, że planowana inwestycja nie będzie stwarzać zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód, w tym będzie odbywało się w sposób zapewniający nienaruszalność przepisów prawnych dotyczących ochrony wód, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 r., poz. 300, ze zm.).

Planowana inwestycja położona jest poza obszarami wybrzeży i obszarami morskimi oraz poza obszarami górkimi i leśnymi, poza strefami ochronnymi ujęć wód oraz poza obszarami ochronnymi zbiorników wód śródlądowych, a także poza obszarami wodno-błotnymi lub innymi obszarami o niskim poziomie wód gruntowych, w tym siedliskach łęgowych oraz przy ujściu rzek. Planowana inwestycja nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią wynikającym ze studiów ochrony przeciwpowodziowej określonych w art. 549 ustawy Prawo Wodne. Zgodnie z art. 549 ustawy Prawo wodne studia ochrony przeciwpowodziowej dla poszczególnych rzek zachowują ważność do czasu przekazania organom określonym w art. 171 ust. 4 pkt 7-9 ustawy Prawo wodne map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego dla tych rzek. Charakter planowanego przedsięwzięcia oraz przedstawione warunki realizacji inwestycji nie spowodują zwiększenia zagrożenia powodziowego.

Na podstawie informacji zawartych w raporcie oś oraz w jego uzupełnieniach stwierdzono brak negatywnego oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne. Przedmiotowe przedsięwzięcie zarówno w fazie realizacji, jak i w fazie eksploatacji, przy zachowaniu odpowiednich środków i technik wskazanych w raporcie oś oraz jego uzupełnieniach, a także przy zachowaniu warunków określonych w sentencji niniejszego postanowienia, nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne. Charakter planowanego przedsięwzięcia oraz przedstawione warunki realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia nie spowodują zwiększenia zagrożenia powodziowego.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie określił następujące warunki realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia:

- 1) stosować sprawny technicznie sprzęt i urządzenia, bez wycieków paliwa;
- 2) zaplecze budowy, a w szczególności miejsca postoju pojazdów i maszyn budowlanych, zlokalizować na terenie uszczelnionym oraz zabezpieczyć przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do gruntu i wód, wyposażyć w materiały sorpcyjne umożliwiające szybkie usunięcie ewentualnych wycieków paliw;
- 3) wszelkie prace związane z tankowaniem i naprawami pojazdów i maszyn budowlanych wykonywać poza terenem przedsięwzięcia, na terenie uszczelnionym i zabezpieczonym przed potencjalnym zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi;
- 4) materiały i surowce składować w sposób uniemożliwiający przedostanie się zanieczyszczeń do gruntu i wód;
- 5) w przypadku stwierdzenia konieczności odwodnienia wykopów, prace odwodnieniowe prowadzić bez konieczności trwałego obniżania poziomu wód gruntowych; do minimum ograniczyć czas odwadniania wykopu oraz ograniczyć wpływ ww. prac do terenu działki inwestycyjnej; wody z ewentualnego odwodnienia zagospodarować w obrębie działki inwestycyjnej;
- 6) roboty ziemne prowadzić w sposób nienaruszający stosunków gruntowo-wodnych;

- 7) zdjętą wierzchnią warstwę ziemi (odkład) składować poza obszarami, na których znajdują się cieki wodne, poza terenem zagrożonym powodzią, a także poza obszarami kierunku spływu wód powierzchniowych do ujęć wód podziemnych; odkład wykorzystać w obrębie terenu inwestycyjnego, a jego nadmiar przekazać uprawnionym odbiorcom do zagospodarowania;
- 8) powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia ścieki bytowe gromadzić w szczelnych zbiornikach bezodpływowych przewoźnych toalet; ww. zbiorniki systematycznie opróżniać (nie dopuszczać do ich przepełnienia) przez uprawnione podmioty;
- 9) powstające na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia niezanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z terenu zaplecza budowy, terenów utwardzonych oraz powierzchni dachowych odprowadzać do gruntu, w sposób niepowodujący zalewania terenów sąsiednich oraz niezmieniający stanu wody na gruncie, w szczególności kierunku i natężenia odpływu ww. wód ze szkodą dla gruntów sąsiednich;
- 10) wody opadowe i roztopowe z terenu zaplecza budowy, terenów utwardzonych odprowadzane do środowiska nie mogą przekraczać ustalonych prawem parametrów;
- 11) powstające na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia odpady magazynować w sposób selektywny, a następnie sukcesywnie przekazywać do odbioru podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami;
- 12) teren inwestycji, zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji przedsięwzięcia, wyposażać w środki (sorbenty) do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych, a w przypadku wycieku ww. substancji, zanieczyszczenie niezwłocznie usunąć i przekazać zużyte środki do neutralizacji uprawnionym odbiorcom;
- 13) w sytuacjach awaryjnych, takich jak np. wyciek paliwa, podjąć natychmiastowe działania w celu usunięcia awarii oraz usunięcia zanieczyszczonego gruntu; zanieczyszczony grunt należy przekazać podmiotom uprawnionym do jego transportu i rekultywacji lub unieszkodliwiania;
- 14) pobór wód na etapie eksploatacji przedsięwzięcia prowadzić z wodociągu na warunkach uzgodnionych z gestorem sieci wodociągowej;
- 15) prowadzić rejestr zużycia wody oraz zastosować urządzenia minimalizujące zużycie wody;
- 16) mycie i dezynfekcję pomieszczeń hodowlanych prowadzić po zakończonym cyklu produkcyjnym, przy zastosowaniu metod wykluczających powstawanie ścieków przemysłowych (tj. mycie myjką wysokociśnieniową bez użycia środków chemicznych); dezynfekcję prowadzić metodą zamglawiania;
- 17) wody z mycia i czyszczenia ww. obiektów (o składzie zbliżonym do gnojowicy) odprowadzać do kanałów podrusztowych, a następnie do zbiorników zewnętrznych i zagospodarować tak, jak gnojowicę;
- 18) powstające na etapie eksploatacji ścieki bytowe odprowadzać do 3 szczelnych bezodpływowych zbiornika o pojemności 2 m³, a następnie przekazywać firmie asenizacyjnej transportującej ścieki do oczyszczalni ścieków; nie dopuścić do przepełnienia zbiornika;
- 19) powstający na etapie eksploatacji przedsięwzięcia nawóz naturalny (gnojowicę) zbywać w całości do biogazowni;
- 20) gnojowicę przechowywać w szczelnych basenach podrusztowych o pojemności min. 1800 m³, zapewniających możliwość 6-miesięcznego okresu magazynowania;
- 21) załadunek i transport gnojowicy zabezpieczyć tak, aby nie dochodziło do zanieczyszczenia ładunkiem azotu środowiska gruntowo-wodnego (wód powierzchniowych lub podziemnych oraz powierzchni ziemi);

- 22) zwierzęta padłe i ubite z konieczności, do czasu ich wywozu z terenu przedsięwzięcia, przechowywać w specjalistycznym konfiskatorze sztuk padłych, zlokalizowanym na szczelnym podłożu, w wydzielonym miejscu na terenie przedsięwzięcia;
- 23) wszystkie pomieszczenia inwentarskie, zbiorniki na gnojowicę zabezpieczyć przed przenikaniem potencjalnych zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego;
- 24) system wodno-ściekowy, system gromadzenia gnojowicy, oraz posadzki regularnie i terminowo poddawać próbom szczelności, kontrolom napełnienia oraz konserwacjom; wszelkie wykryte nieszczelności bądź awarie niezwłocznie usuwać.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie prowadząc postępowanie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś. ani konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Wójt gminy Zawidz ponownie dokonał weryfikacji raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z jego uzupełnieniami.

Z funkcjonowaniem chlewni, podobnie jak każdej innej jednostki zajmującej się chowem inwentarza żywego zawsze wiąże się oddziaływanie zapachowe. Należy mieć na uwadze, że nie wszystkie rodzaje oddziaływań zostały znormalizowane poprzez określenie w odpowiednich przepisach dopuszczalnych wartości ich występowania w środowisku. Do tej grupy należy zaliczyć m.in. substancje uciążliwe zapachowo (odory). Autor raportu na stronie 55 stwierdza, że „opracowanie obiektywnych metod oceny uciążliwości zapachowej odorów jest niezwykle trudne, albowiem rozprzestrzenianie się substancji uciążliwych zapachowo jest związane głównie z warunkami atmosferycznymi, a negatywne wrażenia zapachowe zależą od subiektywnych odczuć odbiorcy. Stopień uciążliwości oraz poziom i rodzaje zagrożeń wynikające z realizacji planowanego zamierzenia inwestycyjnego zostały zidentyfikowane podczas oceny oddziaływania na środowisko i przedstawione w niniejszym raporcie. W oparciu o szczegółowe wyliczenia stwierdzono, iż planowana budowa chlewni nie będzie powodować nadmiernych przekroczeń standardów imisyjnych emitowanych substancji w powietrzu atmosferycznym (wartości odniesienia), w tym podstawowych składników odorowych – amoniaku i siarkowodoru”. Jednak dalej autor przyznaje, że w Polsce brak jest rozwiązań prawnych zawierających standardy odorowe, t.j. standardów emisyjnych odnoszących się do odorów, wyrażanych w jednostkach zapachowych na określoną jednostkę czasu, przypadającą na stanowisko dla jednego zwierzęcia oraz standardów imisyjnych zapachowej jakości powietrza. Ta sama teza zostało podtrzymana w uzupełnieniu do raportu złożonym dnia 03.11.2025r.

W związku z powyższym nie można jednoznacznie stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie nie będzie nadmiernie uciążliwe dla środowiska, w tym na ludzi. Zwłaszcza powołując się na „projektowanych przez władze kryteriów oceny uciążliwości odorowej obiektów (str. 58 raportu i str. 15 uzupełnienia)”, która jeszcze nie funkcjonuje.

Obowiązkiem organów orzekających w przedmiocie ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko jest poczynienie wszechstronnych ustaleń na temat spodziewanego oddziaływania przedsięwzięcia na szeroko rozumiane środowisko, w tym na ludzi (art. 62 ust.1 pkt 1 ww. ustawy).

Bezspornym jest fakt, iż przy inwestycjach z zakresu ferm hodowlanych takich jak chlewnie, obory, kurniki istotne znaczenie ma kwestia ewentualnej uciążliwości odorowej tych obiektów. Zasięg takiej uciążliwości musi być zatem zbadany w każdej takiej sprawie. Kwestii emisji odorów nie można sprowadzać jedynie do oceny przekroczeń dozwolonych emisji siarkowodoru oraz amoniaku, albowiem próg wyczuwalności zapachowej może leżeć znacznie poniżej wartości stężeń dopuszczalnych w powietrzu określonych w odpowiednich przepisach.

Okolicznością bezspornie utrudniającą badanie ww. uciążliwości jest brak w obowiązującym systemie prawa norm określających dopuszczalne wartości odorów, w tym w szczególności odorów emitowanych przez fermy hodowlane (brak norm odorowych). Linia orzecznictwa sądowego, stoi na stanowisku, iż taki stan normatywny bynajmniej nie zwalania organów orzekających w przedmiocie ustalenia środowiskowych uwarunkowań z obowiązku dokładnego wyjaśnienia, czy ryzyko wystąpienia uciążliwości odorowej wystąpi w danej sprawie i w jaki sposób uciążliwości tej można zapobiec (por. np. wyrok NSA z dnia 14 listopada 2012 r., sygn. akt II OSK 1238/11, wyrok WSA w Warszawie z dnia 7 września 2017 r., sygn. akt IV SA/Wa 1196/17). Brak regulacji odorowych wprawdzie utrudnia dokonywanie koniecznych ustaleń faktycznych, ale w żadnym razie ich nie uniemożliwia, w szczególności przy wykorzystaniu wiadomości specjalnych. W sytuacji, w której inwestycje z zakresu ferm hodowlanych nie należą do przedsięwzięć co do istoty nowatorskich, eksperymentalnych a przeciwnie do przedsięwzięć realizowanych i funkcjonujących co najmniej od kilkudziesięciu lat, to w oczywisty sposób różne aspekty tego funkcjonowania, w tym powodowanie uciążliwości odorowych (w tym w szczególności typowy zasięg terytorialny takich uciążliwości, jak też co najmniej szacunkowa skala natężenia takiej uciążliwości) są bez wątpienia znane osobom posiadającym odpowiednią wiedzę w tym zakresie.

Zdecydowanie również należy odrzucić, jako okoliczność mogącą uzasadniać odstępowanie od dokonywania takich ustaleń, rzekomą całkowitą relatywność, czy też subiektywizm ocen co do uciążliwości odorowej danego przedsięwzięcia. Pogląd ten miałaby się opierać na nieakceptowanym w ocenie Organu I instancji przekonaniu, iż całkowicie niemożliwym jest, przy braku norm odorowych, wskazanie jakiegokolwiek kryterium uciążliwości odorowej. Takie stanowisko kłóciłoby się bowiem w oczywisty sposób ze wskazaniami doświadczenia życiowego, w świetle których wprawdzie próg odczuwania uciążliwości odorowej może różnić się w przypadku poszczególnych osób, niemniej okoliczność ta nie jest równoznaczna z nieistnieniem utrwalonej i łatwo dostępnej wiedzy na temat stopni uciążliwości odorowej, odbieranej przez zdecydowaną większość ludzi jako np. niska, średnia, wysoka, czy też bardzo wysoka. Sam fakt, że w raporcie nie stwierdzono negatywnego oddziaływania emisji odorów i gazów na środowisko i stwierdzenie, że nie będą one przekraczać granic terenu przedsięwzięcia nie uzasadnia przyjęcia, że okoliczność ta została w sposób wyczerpujący wyjaśniona.

Wykazanie w toku postępowania administracyjnego, iż w świetle specjalistycznej wiedzy, odorowa uciążliwość danego przedsięwzięcia oddziaływałaby w sposób zbyt daleko idący na najbliższe sąsiedztwo (w szczególności zajęte pod zabudowę mieszkalną) upoważnia organ orzekający w przedmiocie ustalenia środowiskowych uwarunkowań do odmowy wydania takiej decyzji.

Należy w tym kontekście wyraźnie zaznaczyć, iż podstawą odmowy nie jest w tej sytuacji sam sprzeciw lokalnej społeczności (bezsposornie bowiem okoliczność tego rodzaju nie może, przy spełnianiu przez przedsięwzięcie wymogów środowiskowych, stanowić samoistnej przeszkody do wydania żądanej przez wnioskodawcę decyzji), a jest nią brak możliwości zapobieżenia istotnemu negatywnemu oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (tj. oddziaływaniu na warunki życia ludzi, o których to warunkach mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś).

Raport stanowiący dowód w sprawie nie zawiera stosownych analiz dotyczących eliminacji uciążliwości przez zapach planowanego przez inwestora przedsięwzięcia dla bezpośrednich sąsiadów oraz mieszkańców, o których mowa wyżej, co potwierdzają protesty.

Orzecznictwo sądów wskazuje (wyrok NSA z 11.07. 2017 II OSK 2032/16 CBOSA oraz wyrok NSA z 30.07.2019r. II OSK 1686/18, CBOSA), iż raport, jakkolwiek powinien być opracowaniem eksperckim, to jest dokumentem prywatnym i nie korzysta z domniemań przewidzianych w art. 76 K.p.a. ani nie posiada wzmocnionej mocy dowodowej. W

szczegółności to inwestor decyduje o wyborze autora raportu oraz finansuje prace nad raportem. Brak jest tu zatem przesłanki obiektywizmu. Podsumowując, organ jest uprawniony do dokonania samodzielnej oceny, czy raport jest rzetelny, spójny oraz wolny od niejasności czy nieścisłości. Należy podkreślić, że kwestii emisji odorów nie można sprowadzać do oceny przekroczeń dozwolonych emisji siarkowodoru oraz amoniaku. W aktualnym orzecznictwie NSA nie budzi już wątpliwości, że badanie wpływu planowanego przedsięwzięcia na zdrowie ludzi (art. 3 ust. 2 ustawy ocenowej) winno obejmować również wpływ na zdrowie psychiczne ludzi, który to aspekt jest szczególnie istotny w odniesieniu do uciążliwości odorowych (niezależnie od wpływu na zdrowie somatyczne, którego to aspektu zdrowia dotyczą m.in. dopuszczalne normy siarkowodoru i amoniaku, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 26.01.2010r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Warto w tym miejscu odwołać się do przygotowanego w 2016r. na zlecenie Ministra Środowiska przez zespół pod kierunkiem prof. J. Zwoździaka specjalistycznego opracowania pt. „Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej”, gdzie stwierdza, że istnieją niebudzące wątpliwości dowody pośrednie na to, że odory m.in. obniżają komfort życia, wywołują nasilenie takich niekorzystnych objawów psychosomatycznych jak: rozdrażnienie, bóle głowy, nudności, trudności z koncentracją, utrata łaknienia, trudności z zasypianiem i szereg innych niekorzystnych objawów; ich niekorzystne działanie jest zbliżone do działania hałasu.

Skoro w raporcie w ogóle nie poddano właściwej ocenie emisji odorów, stanowiących jedno z głównych zanieczyszczeń emitowanych w procesie przemysłowej hodowli świń lub drobiu, to tym bardziej nie można było zbadać skumulowanych oddziaływań z podobnymi przedsięwzięciami.

Z kolei w wyroku WSA w Warszawie z dnia 30.05.2022r. sygn.. akt IV SA/ Wa 604/22 wskazano, iż „ Przy ocenie występowania uciążliwości odorowych pochodzących z przemysłowych ferm drobiu na nieruchomości sąsiednie należy mieć również na uwadze, że w prawie polskim, inaczej niż w porządkach prawnych wielu innych państw, brak jest wciąż norm określających dopuszczalny poziom takich emisji. W aktualnym orzecznictwie przyjmuje się jednak, że brak norm nie zwalnia organów ochrony środowiska z obowiązku badania, czy taki negatywny wpływ występuje (tak: wyroki NSA z 25.05.2020, II OSK 2874/ 19, z dnia 14 .03.2018. II OSK 1281/16 oraz z 12.02. 2018r. II OSK 1157/17 -CBOSA oraz P. Korzeniowski, Głosa do wyroku WSA w Warszawie z dnia 9 września 2020r. IV SA/Wa 2720/19, OSP 2021/12/106.

W świetle tych niespornych faktów należy mieć na uwadze, że w opracowanym przez Ministerstwo Środowiska w marcu 2019r. projekcie ustawy o minimalnej odległości od planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie można wiązać z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, przewidziano, że minimalna odległość instalacji chowu lub hodowli zwierząt o obsadzie większej niż 500 DJP od budynku mieszkalnego wynosi 500m (..) Warto dodać, że odległości proponowane w powołanym projekcie ustawy znajdują się poniżej średnich odległości obowiązujących w innych krajach. W szczególności, z dokonanego w 2001r. przez irlandzką Agencję Ochrony Środowiska przeglądu regulacji i zaleceń dotyczących minimalnych odległości między chlewniami a terenami mieszkalnymi wynika, że wartości te w przybliżeniu wahały się od kilkuset metrów w Holandii do 3600m w Stanach Zjednoczonych (tak: Odour Impacts and Odour Emission Control Measures for Intensive Adriculture. Final report, Environmental Protection Agency 2001, str. 41).

Odnosząc powyższe uwarunkowania prawne do stanu faktycznego sprawy, wskazać należy, że ocena oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko musi uwzględniać oczywisty fakt, iż jest to przedsięwzięcie o dużych rozmiarach, istotnie wpływające na sąsiednie otoczenie. O kwestii istnienia negatywnego zasięgu inwestycji

oddziałującego na tereny sąsiednie nie przesądzają pozytywne uzgodnienia organów specjalistycznych, ani też przywołane w raporcie działania, mające na celu zmniejszenie przedmiotowego oddziaływania. Jak już wskazano wyżej, pozytywne uzgodnienia i opinie właściwych organów nie są wiążące dla organu głównego, ale także raport który jest kluczowym dowodem w sprawie podlega w toku sprawy ocenie pod kątem tego, czy odpowiada przepisom prawa, w tym w szczególności, czy spełnia ustawowe wymagania co do jego zawartości określonej w art. 66 u.u.i.ś. oraz czy jest spójny, logiczny i przekonujący.

Planowana inwestycja ma znaczne rozmiary, a jej eksploatacja może generować bardzo intensywne oddziaływania odorowe, co wpływa w oczywisty sposób na standard, którego musi dochować raport w części analizującej prognozowane oddziaływanie tego rodzaju. Szczególny akcent należy położyć w tym miejscu na konieczność szczegółowego zanalizowania w raporcie wszystkich aspektów stanu faktycznego sprawy, mogących mieć wpływ na oddziaływanie odorowe przedsięwzięcia (wielkość terenu inwestycji, odległość emitorów od zabudowań, uwarunkowania pogodowe itd.), nie zaś ograniczanie się do ogólnych, abstrakcyjnych zaleceń kierowanych generalnie do podmiotów zajmujących się chowem zwierząt, mających teoretycznie prowadzić do zmniejszenia oddziaływania odorowego. Nie można bowiem wykluczyć tego, iż z uwagi na uwarunkowania faktyczne sprawy środki te w oczywisty sposób nie będą w stanie zapobiec niepożądanemu oddziaływowaniu. Oddziaływania odorowe przedsięwzięcia zostały poddane w analizie w pkt 8.2.3. str. 55 -58 raportu ooś. oraz jego uzupełnieniu. Co do zasady przyznano tam, iż oddziaływanie odorowe, mogące być źródłem znacznej uciążliwości będzie nieuchronnym następstwem realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia; źródłem emisji do powietrza będą systemy wentylacyjne z budynków inwentarskich, jednak inwestycja nie będzie powodować przekroczeń obowiązujących standardów emisyjnych emitowanych substancji w powietrzu atmosferycznym na terenach podlegających ochronie.

Oczywistym jest, że każda substancja odorotwórcza posiada charakterystyczne minimalne stężenie wyczuwalne poprzez zmysł powonienia. Dla większości tych substancji próg wyczuwalności zapachowej leży znacznie poniżej wartości stężeń dopuszczalnych w powietrzu określonych odpowiednimi rozporządzeniami. Kwestia odorów została zanalizowana także w innym miejscu w rapcie ooś - w części dotyczącej analizy konfliktów społecznych (str. 110-112 raportu ooś). Wskazano tam, iż istotnym jest przekazywanie społeczeństwu szerokiej informacji o planowanym zamierzeniu, a w szczególności udostępnienie i stworzenie warunków do rzetelnego, obiektywnego zapoznania się z wynikami przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko, zawarte w raporcie ooś. Jakkolwiek stwierdzenie to sugeruje i to w sposób kategoryczny, iż planowane przedsięwzięcie de facto nie będzie źródłem istotnych uciążliwości zapachowych, niemniej wiarygodność tego ustalenia raportu, czy też co najmniej jego ścisłości budzi wątpliwość w świetle treści protokołu z rozprawy administracyjnej przeprowadzonej w dniu 20 sierpnia 2024r., a konkretnie oświadczenia okolicznych mieszkańców obecnych na rozprawie, jak też innych osób wypowiadających się w tej kwestii w postępowaniu.

Zdecydowanie również należy odrzucić jako okoliczność mogącą uzasadniać odstępowanie od dokonania w/w ustaleń rzekoma całkowita relatywność, czy też subiektywizm ocen co do uciążliwości odorowej danego przedsięwzięcia. Takie stanowisko kłóci się bowiem w oczywisty sposób ze wskazaniami doświadczenia życiowego, w świetle których wprawdzie próg odczuwania uciążliwości odorowej może różnić się w przypadku poszczególnych osób, niemniej okoliczność ta nie jest równoznaczna z nieistnieniem utrwalonej i łatwo dostępnej wiedzy na temat stopni uciążliwości odorowej, odbieranej przez zdecydowaną większość ludzi jako np. niska, średnia, wysoka czy też bardzo wysoka. Zagadnienie uciążliwości odorowej należy ściśle odróżnić od zagadnienia emisji gazów do powietrza (amoniaku, siarkowodoru). Aczkolwiek w/w gazy mają właściwości odorotwórcze, to dotrzymywania przez inwestora

wymogów co do dopuszczalnego pułapu takiej emisji (wymogi te ściśle określają stosowne przepisy wykonawcze) nie można utożsamiać z brakiem uciążliwości odorowych.

Nie ulega wątpliwości, iż pomimo pozytywnego uzgodnienia przedsięwzięcia przez RDOŚ, organ ten nie analizował dogłębnie kwestii uciążliwości odorowej przedsięwzięcia, ograniczając się do stwierdzenia, że „przeprowadzona ocena oddziaływania planowanej inwestycji na powietrze wykazała, iż na etapie eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia, poziomy substancji odoroczynnych, takich jak amoniak czy siarkowodór, pochodzących z procesu technologicznego, nie spowodują przekroczenia aktualnie obowiązujących norm w tym zakresie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87)” (str.6 postanowienia RDOŚ z dnia 13.05.2026r.). Nie odniesiono się w ogóle do poziomów substancji odoroczynnych innych niż amoniak i siarkowodór, a które nieodzownie towarzyszą eksploatacji obiektów jakimi są chlewnie.

Istota niniejszej sprawy sprowadzała się zatem do ustalenia, czy planowane przedsięwzięcie będzie źródłem emisji odorów oddziałujących w sposób nieakceptowany na otoczenie terenu inwestycji, tj. w szczególności na pobliską zabudowę mieszkaniową, znajdującą się w odległości już 300 metrów od granicy terenu inwestycji. Chodziło zatem o jednoznaczne ustalenie, czy odległość ta jest wystarczająca do uznania, że uciążliwość ta jest z punktu widzenia stałego pobytu ludzi akceptowalna, czy też nie.

W raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, jak również w jego uzupełnieniach, nie dokonano oceny uciążliwości odorowej, bowiem zdaniem autora raportu brak referencyjnej metody oceny i norm jakościowych powietrza w zakresie emisji zapachów (odorów), jest trudnością ograniczającą zakres oceny.

W ocenie Wójta gminy Zawidz takie stanowisko pozostaje w sprzeczności z zaprezentowanym powyżej stanowiskiem w kwestii substancji odoroczynnych. Tym samym inwestor nie dokonał w tym zakresie własnej oceny czy metoda szacowania substancji odorowych jest wystarczająca i adekwatna do planowanej wielkości produkcji. Wobec powyższego nie dokonano analizy pozwalającej na oszacowanie zasięgu terytorialnego oraz skali (natężenia, czasu trwania) w stosunku do planowanej skali inwestycji - przewidywanych oddziaływań odorowych. W tej sytuacji brak jest podstaw do zweryfikowania stanowiska, że funkcjonowanie planowanych na terenie działek nr 39/1, 39/2 i 39/3 we wsi Jaworowo Lipa gm. Zawidz chlewni, w skumulowanym oddziaływaniu, będzie bezpieczne dla środowiska powietrznego i nie będzie powodować przekroczeń obowiązujących standardów imisyjnych emitowanych substancji w powietrzu atmosferycznym na terenach podlegających ochronie. Podkreślić w tym kontekście należy znaczne rozmiary przedsięwzięcia (3 chlewnie o liczbie stanowisk 1950 szt. każda).

Planowana inwestycja może powodować uciążliwości w postaci nieprzyjemnego zapachu. Raport stanowiący dowód w swej ocenie nie zawiera procedur dotyczących eliminacji uciążliwości zapachowych i hałasu dla mieszkańców najbliższej usytuowanych, a prawna ochrona zdrowia i życia są wartościami nadrzędnymi. Wobec braku ustawy odorowej w sporządzonym raporcie podano jedynie przybliżone i szacunkowe dane oddziaływania substancji zapachowych na powietrze w rejonie lokalizacji budynku inwentarskiego. Inwestor nie jest zatem w stanie wykluczyć z całą pewnością oddziaływania odorów na środowisko. W opracowaniu przedstawionym w raporcie mimo, że spełniają ogólne normy stężeń nie chronią przed uciążliwością zapachową.

Negatywne oddziaływanie może mieć miejsce także w stosunku do sąsiednich terenów, w związku z emisją zanieczyszczeń do atmosfery (pyły, amoniak, siarkowodór), oddziaływaniem odorotwórczym, wytworzeniem odpadów, emisją dźwięku i wytworzeniem gnojowicy. Nakreślone zagrożenia mogą doprowadzić do przewidywanych negatywnych

oddziaływań na środowisko, a przezorność, by nie dopuścić do nieodwracalnych i nieznanych skutków degradacji ma podjąć możliwe środki zapobiegawcze - art. 6 ust. 2 ustawy poś.

Dodatkowo opis planowanego przedsięwzięcia przedstawiony w raporcie nie jest dokładnie sprecyzowany i nie pozwala na pełną ocenę oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko. W dokumentacji brak jest dokładnych danych m. in. dotyczących powierzchni użytkowej zajmowanej przez poszczególne budynki inwentarskie - co z kolei uniemożliwia weryfikację poprawności wskazanej przez Wnioskodawcę obsady planowanego przedsięwzięcia. Brakuje dokładnych wyliczeń jaka jest możliwa obsada wynikająca z powierzchni budynków. Stąd też istotną kwestią dla postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest dokładne określenie realnych możliwości utrzymania zwierząt. Na podstawie zebranych danych nie można przeprowadzić obliczeń maksymalnej obsady zwierząt na terenie planowanego przedsięwzięcia, ponieważ w raporcie OOS wskazano jedynie powierzchnię zabudowy poszczególnych budynków, nie wskazując powierzchni użytkowej pomieszczeń.

Organ ocenia raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko swobodnie, nie jest zatem związany tym raportem. Może go przyjąć, jeśli uzna, że zawiera wszystkie wymagane prawem elementy, ale może go całkowicie lub częściowo zdyskwalifikować. To organ, a nie sporządzający raport, decyduje o załatwieniu sprawy. Inwestor składając raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przedstawia dokument prywatny w kwestii faktycznej, której rozstrzygnięcie jest niezbędne do wydania przez organ decyzji środowiskowej. Sam raport podlegać musi ocenie w powiązaniu z pozostałym materiałem dowodowym, który ma być kompleksowo zgromadzony. Dopiero po wyjaśnieniu zastrzeżeń strony do raportu i pełnego zebrania materiału dowodowego, organ może dokonać ustaleń i ocen potrzebnych do podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia.

Należy podkreślić, że jedną z istotnych cech charakterystycznych postępowania dotyczącego ocen oddziaływania na środowisko jest prewencyjne zapewnienie celów ochrony środowiska w związku z realizacją przedsięwzięcia. Jego podstawowym celem jest dostarczenie wiedzy na temat ograniczenia potencjalnych negatywnych skutków przedsięwzięcia na środowisko.

W ocenie planowanego przedsięwzięcia szczególną rolę odgrywa ogólny cel w postaci ograniczenia potencjalnych negatywnych skutków danej inwestycji na środowisko. Ocena raportu powinna zmierzać do zidentyfikowania wszystkich potencjalnych zagrożeń środowiskowych związanych z realizacją planowanej inwestycji, co jest niezbędne do wyznaczenia konkretnych wymagań ochrony środowiska, które muszą zostać uwzględnione na kolejnych etapach procesu inwestycyjnego (por. wyrok NSA z dnia 5 marca 2013 r., sygn. akt II OSK 1858/13).

Raport powinien uszczegóławiać wymagania ochrony środowiska w związku z realizacją przedsięwzięcia. Istnieje w związku z tym konieczność weryfikacji wszystkich elementów treści raportu zgodnie z zasadami prawa ochrony środowiska. W niniejszym raporcie że nie została przeprowadzona rzetelna ocena oddziaływania odorów na zdrowie ludzi z uwagi na brak rozwiązań prawnych zawierających standardy emisyjne odnoszące się do odorów.

Brak unormowań prawnych (dopuszczalnych norm) w zakresie odorów powoduje więc brak możliwości rzetelnego określania na etapie projektowania inwestycji wielkości emisji substancji złoonych.

Brak sparametryzowanych kryteriów dotyczących stopnia ogólnej uciążliwości zapachowej instalacji, nie może uzasadniać odstąpienia w raporcie od jednoznacznej oceny tej uciążliwości. Zasada przezorności uregulowana w art. 6 ust. 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 672) , zgodnie z którą kto

podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze, obliguje w pierwszej kolejności autora raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w przypadku, gdy dany rodzaj zagrożenia związanego z realizacją przedsięwzięcia jest trudny do określenia i przewidzenia, do sporządzenia takiej oceny. Jeżeli bowiem z ustaleń faktycznych zinterpretowanych przy wykorzystaniu treści zasady przezorności wynika, że zakres oddziaływania odorowego planowanego przedsięwzięcia jest trudny do przewidzenia, to nie można odstąpić od przeprowadzenia takiej oceny przedsięwzięcia z powołaniem się na brak regulacji prawnych dotyczących jakości zapachowej powietrza. (por.: wyrok Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie z dnia 06 lutego 2017 r. Sygn. akt IV SA/Wa 1841/16)

Z treści zasady przezorności, wynika, że dopuszczalne jest ograniczenie bądź zakaz realizacji przedsięwzięcia mogącego negatywnie oddziaływać na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi, także w sytuacji, gdy ta możliwość nie została jeszcze w pełni, naukowymi metodami, dowiedziona i wykazana oraz z uwagi na brak regulacji prawnych w tym zakresie. Zasada przezorności oznacza, że należy zapobiegać wszelkim potencjalnym zagrożeniom dla środowiska poniżej poziomu, od którego należy już liczyć się z prawdopodobieństwem ich wystąpienia w przyszłości, wykorzystując w tym celu osiągnięcia nauki techniki. W postępowaniu w sprawie ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia opartym na zasadzie przezorności istotne znaczenie ma odsunięcie wszelkich potencjalnych zagrożeń związanych z realizacją planowanego przedsięwzięcia. Ingerencje w środowisko powinny być ograniczone niezależnie od rozpoznanego stopnia istniejących obciążeń, tzn. niezależnie od norm imisji. Zakres dozwolonej ingerencji wyznacza dokonanie redukcji emisji w stopniu określonym za pomocą progresywnych reguł techniki (zob. J. Rotko, *Normy techniczne w prawie ochrony środowiska*, Wrocław 2000, s. 39.).

Brak norm prawnych określających standardy zapachowe instalacji nie może stanowić uzasadnienia dla odstąpienia od stosowania zasady przezorności. Obowiązywanie tej zasady jest konsekwencją potencjalnego ryzyka związanego z wystąpieniem bezpośredniego i pośredniego wpływu przedsięwzięcia na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi. Oznacza to, że nawet w sytuacji, kiedy to ryzyko nie może być w pełni udowodnione, udokumentowane lub jego skutki nie mogą być w pełni ustalone z uwagi na niewystarczający stan danych naukowych i wiedzy technicznej oraz brak regulacji prawnych istnieje obowiązek stosowania zasady przezorności.

Odnosząc się do przedstawionych w raporcie wariantów realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia wskazać należy, że ich opis znajduje się w pkt 7 raportu. Wariant proponowany przez wnioskodawcę został ponadto przedstawiony w pkt 8 natomiast ocena wpływu na środowisko dla racjonalnego wariantu alternatywnego została przedstawiona w pkt 8.4 raportu.

Wskazać należy, że słowo wariant oznacza inne opracowanie, wykonanie czegoś; odmianę, modyfikację, wersję. Wariant może dotyczyć tekstu, tematu, projektu, planu, przedsięwzięcia. Warianty realizacji przedsięwzięcia muszą stanowić względem siebie alternatywy.

Jak wynika z raportu i jego uzupełnień, racjonalnym wariantem alternatywnym, który był analizowany w toku opracowywania raportu, był wariant różniący się w stosunku do wariantu podstawowego proponowanego przez Wnioskodawcę było zastosowanie innego rozwiązania technologicznego chowu świń polegającego na zastosowaniu innego rozwiązania technologicznego chowu świń polegającego na zastosowaniu w projektowanych chlewniach systemu ściółkowego w systemie ściółki głębokiej zamiast systemu rusztowego.

Inwestor jest obowiązany przedłożyć taki raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym zostanie rzetelnie przedstawiona analiza wszystkich wariantów, o

których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.u.i.ś., a nie tylko wariantu, którym z przyczyn oczywistych inwestor jest zainteresowany. Kryterium ekonomiczne w tym również zasada zrównoważonego rozwoju, może stanowić element uzasadnienia wyboru określonego wariantu, ale nie usprawiedliwia pominięcia w raporcie, co do zasady, analizy racjonalnego wariantu alternatywnego, jak również wariantu najkorzystniejszego dla środowiska.

Ponadto w ocenie Organu I instancji, przedstawione w raporcie i jego uzupełnieniach warianty przedsięwzięcia nie różnią się przede wszystkim pod względem sposobu, w jaki przedsięwzięcie w każdym z tych wariantów będzie oddziaływać na środowisko, ponieważ ich rolą powinno być wskazanie alternatywnych rozwiązań pozwalających chronić środowisko oraz życie i zdrowie ludzi w jak najpełniejszym wymiarze.

Nie uzasadniono prawidłowo wyboru przedstawionych w raporcie wariantów. W literaturze zwrócono uwagę, że „wariantowanie” przedsięwzięcia obejmuje: lokalizację przedsięwzięcia, zagospodarowanie terenu, rozwiązania dotyczące obiektów zewnętrznych, sieci transportu, zasilania, organizacji robót, doboru materiałów, czasu realizacji oraz inne (zob. G. Dobrowolski, *Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach*, Toruń 2011, s. 189).

Z opisu wariantu najkorzystniejszego dla środowiska nie wynika, że będzie on lepiej zabezpieczał środowisko jako całość, niż wariant proponowany przez wnioskodawcę oraz racjonalny wariant alternatywny. Nie wystarczy bowiem, że będzie on korzystniejszy dla środowiska w stosunku do dwóch pozostałych wariantów. Ma on być najkorzystniejszy. Wariant najkorzystniejszy dla środowiska powinien odzwierciedlać założenia zasady zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości.

Inwestor uznał, że jego wariant stanowi jednocześnie wariant najkorzystniejszy dla środowiska (str. 89 raportu). Jednak faktycznie brak jest wnikliwego przedstawienia przez inwestora trzech osobnych, odrębnych wariantów przedsięwzięcia. A zatem, brak w nim jednego z podstawowych elementów wymienionych w art. 66 ust. 1 u.i.o.ś. tj. opisu analizowanych wariantów, co najmniej dwóch (poza zaproponowanym) - racjonalnego wariantu alternatywnego oraz wariantu najkorzystniejszego dla środowiska i określenia przewidywanego oddziaływania na środowisko każdego z tych wariantów. W raporcie znajduje się opis wariantu najkorzystniejszego dla środowiska oraz powołanie się na podjęte przez inwestora rozważania nad wariantem alternatywnym. Rozważania te zawierają się w jedynie w teoretycznych zestawieniach, z których wynika, że różniłby się on od wariantu wnioskodawcy jedynie zastosowaniem innego rozwiązania technologicznego chowu świń polegającego na zastosowaniu w projektowanych chlewniach systemu ściółkowego w systemie ściółki głębokiej zamiast systemu rusztowego.

Jednocześnie w pkt 8 raportu dokonano bardzo płytkiej analizy wpływu wariantu alternatywnego na środowisko. Tak skąpe przedstawienie wariantu alternatywnego (a w zasadzie tylko ogólnikowe jego wymienienie) nie pozostawia wyboru organowi i musi prowadzić do konkluzji, że najbardziej zasadna byłaby realizacja wariantu proponowanego przez inwestora. Takie przedstawienie wariantu alternatywnego jest niewystarczającym. (vide: wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 2 listopada 2016 r. sygn. akt II SA/Bd 511/16). Brak opisu wymaganych przez ustawodawcę pozostałych dwóch wariantów, tj. proponowanego przez inwestora i odrębnego pełnego kompleksowo przedstawionego wariantu alternatywnego, stanowi naruszenie prawa (wyrok z dnia 2 grudnia 2014 r. sygn. akt II OSK 2916/12 oraz z dnia 25 lutego 2015 r. sygn. akt II SA/Bd 1017/14 (orzeczenia dostępne www.orzeczenia.nsa.gov.pl)).

Tak opisany wariant alternatywny nie stanowi alternatywy dla wariantu proponowanego przez wnioskodawcę. W raporcie wnioskodawca nie może zamiast alternatywnego wariantu - wymaganego przez prawo - wskazać innej wersji tego samego wariantu, różniącej się od wersji „inwestorskiej”.

W ocenie Organu I instancji, sama zmiana rozwiązania technologicznego chowu świń polegającego na zastosowaniu w projektowanych chlewniach systemu ściółkowego w systemie

ściółki głębokiej zamiast systemu rusztowego, stanowi tylko jeden element danej technologii, a nie zupełnie inny wariant danego przedsięwzięcia.

Posłużenie się w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.i.o.ś. pojęciem „racjonalnego” wariantu alternatywnego oznacza, iż opisywane w raporcie warianty nie mogą mieć charakteru pozornego ani nie mogą być abstrakcyjne z powodu braku możliwości obiektywnych ich zastosowania i z góry skazane na niepowodzenie, lecz muszą to być warianty możliwe do rzeczywistego wprowadzenia. Tymczasem, jak wynika z ugruntowanego orzecznictwa sądowo-administracyjnego, związanego z treścią przepisów ustawy środowiskowej, racjonalną alternatywą byłoby przedstawienie innego wariantu realizacji przedsięwzięcia, który nie tylko jest możliwy do realizacji, ale też nie jest znacząco mniej korzystny dla środowiska. Przedstawiając bowiem wyraźnie bardziej niekorzystnie oddziaływującą na środowisko, alternatywę dla przedsięwzięcia (lub mało konkretną - jak w przedmiotowej sprawie) inwestor w istocie nie daje organowi możliwości wyboru. Jak wywodzi bowiem WSA w Bydgoszczy w wyroku z dnia 10 czerwca 2015 r., sygn. III SA/Bd 1443/14), to nie wnioskodawca ma decydujący głos w wyborze wariantu realizacji przedsięwzięcia, lecz musi on w tym zakresie współdziałać z organem wydającym decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Szczególnie istotne jest przy tym rozważenie opisanych wariantów w kontekście zgłoszonych w toku postępowania zastrzeżeń, co do realizacji przedsięwzięcia. Analiza wariantowa ma bardzo istotne znaczenie w procesie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Aby zapewnić organowi możliwość przeprowadzenia jak najpełniejszej oceny oddziaływania na środowisko, ustawodawca przewidział obowiązek wskazania w raporcie opisu analizowanych wariantów, co daje organowi możliwość porównania, a nawet wyboru innego, niż zaproponowany przez inwestora, wariantu. Wynika to wprost z art. 81 ust. 1 ustawy, który stanowi, że jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia. Znaczenie wariantowania w ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika również z art. 68 ust. 2 pkt 2 ustawy, zgodnie z którym organ, określając zakres raportu, może - kierując się usytuowaniem, charakterem i skalą oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wskazać m.in. rodzaje wariantów alternatywnych wymagających zbadania.

A zatem, raport zawierający warianty alternatywne, winien pozostawiać organowi możliwości wyboru wariantu realizacji przedsięwzięcia i uwzględnienia zastrzeżeń osób zamieszkujących na sąsiednich działkach w stosunku do przedsięwzięcia. (vide: wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 11 października 2016 r. sygn. akt II SA/Bd 746 /16).

W niniejszej sprawie racjonalną alternatywą byłoby przedstawienie innego wariantu realizacji przedsięwzięcia, który nie tylko jest możliwy do realizacji, ale też nie jest mniej korzystny dla środowiska. Zamiarem ustawodawcy było stworzenie warunków dla szerszego wyboru niż tylko wyboru pomiędzy realizowaniem przedsięwzięcia a jego zaniechaniem. Chodziło o wybór pomiędzy wariantami oddziałującymi w różny sposób na środowisko. Inaczej ustawodawca nie nakazywałby w art. 66 ust. 1 pkt 6 u.i.o.ś. określania przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów, gdyż wariant polegający na niepodjęciu przedsięwzięcia nie oddziałuje na środowisko. Nie o taki zatem wariant chodzi w art. 66 ust. 1 pkt 6 u.i.o.ś. (zob. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 24 marca 2011 r., sygn. akt II SA/Gd 864/10; wyrok NSA z dnia 19 listopada 2013 r., sygn. akt II OSK 1376/12; wyrok WSA w Krakowie z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. akt II SA/Kr 1722/12; wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 16 lipca 2014 r., sygn. akt II SA/Go 274/14).

Raport, nawet po uzupełnieniach nie zawiera dostatecznie wystarczających informacji

merytorycznych, umożliwiających rzetelną ocenę wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Ponadto należy wskazać, że wariantowanie przedsięwzięcia nie może być traktowane wyłącznie jako jedna z wielu niezbędnych formalności związanych z określeniem środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia. Model prawny wariantów realizacji przedsięwzięcia uregulowany w art. 66 ust. 1 pkt 5 stanowi implementację przepisów dyrektywy Rady nr 85/337/EWG z 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Tekst pierwotny OJ L 175 z 5 lipca 1985 r., s. 40-48. Wersja polska Dz.Urz.UE z 2004 r., wyd. spec., rozdz. 15, t. 1, s. 248-256 z późn. zm.). Regulacja ta oparta została na założeniach zasady prewencji, której jednym z instrumentów prawnych są właśnie warianty realizacji przedsięwzięcia. Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG była wielokrotnie zmieniana.

Obecnie zagadnienia dotyczące wariantów realizacji przedsięwzięcia w prawie UE regulują przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.Urz.UE. L 26 z 28.1. 2012 r., s. 1). Z treści pkt 13 preambuły dyrektywy Nr 2011/92/UE wynika, że w ramach tej procedury ocen oddziaływania na środowisko państwa członkowskie mogą żądać, aby wykonawca dostarczył, między innymi, alternatywne rozwiązania dla przedsięwzięć, w których sprawie zamierza złożyć wniosek. Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. d, dyrektywy, w przypadku gdy wymagana jest ocena oddziaływania na środowisko, wykonawca przygotowuje i składa raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz dostarcza opis rozsądnych rozwiązań alternatywnych rozważanych przez wykonawcę, które są odpowiednie dla przedsięwzięcia i jego specyfiki, a także wskazanie głównych powodów wyboru danej opcji, z uwzględnieniem wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Według załącznika IV dyrektywy, zawierającego informacje o których mowa w art. 5 ust.1 opis rozsądnych rozwiązań alternatywnych obejmuje na przykład rozwiązania związane z projektem przedsięwzięcia, technologią, lokalizacją, wielkością i skalą rozpatrywane przez wykonawcę, które są istotne dla proponowanego przedsięwzięcia oraz jego cech charakterystycznych, i podanie głównych powodów wyboru danej opcji, wraz z porównaniem wpływu na środowisko.

Treść wariantów należy oceniać w kategorii wytycznych dotyczących realizacji przedsięwzięcia zgodnie z wymaganiami prawa ochrony środowiska. Dla Organu I instancji warianty realizacji przedsięwzięcia powinny być źródłem wiedzy specjalistycznej (w tym również technicznej) na temat ograniczenia potencjalnych negatywnych skutków przedsięwzięcia na środowisko w poszczególnych wariantach realizacji przedsięwzięcia. W postępowaniu dotyczącym ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia szczególną rolę powinien odgrywać cel w postaci prewencyjnego ograniczenia potencjalnych negatywnych skutków danego przedsięwzięcia na środowisko w danym wariantcie. Przeprowadzenia prawidłowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zależy w dużej mierze od wyboru pomiędzy poszczególnymi wariantami, które powinny zawierać dane o alternatywach jego realizacji. Słowo wariant oznacza inne opracowanie, wykonanie czegoś; odmianę, modyfikację, wersję. W związku z tym ustawodawca w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.u.i.ś. przewidział obowiązek przedstawienia i opisanie w raporcie trzech wariantów realizacji przedsięwzięcia. W u.u.i.ś. określono jedynie minimalną liczbę wariantów, dlatego nie jest wykluczone podanie w raporcie większej liczby niż ta wymagana w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy.

Efektywność oceny oddziaływania na środowisko zależy przede wszystkim od przyjętych kryteriów wyboru wariantów realizacji przedsięwzięcia oraz informacji, jakimi dysponuje organ administracji prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Istotne są zatem w pierwszej kolejności mierniki oceny wariantów. W orzecznictwie sądów administracyjnych zwraca się uwagę na konieczność przedstawienia w raporcie trzech wariantów, to jest: wariantu proponowanego przez wnioskodawcę, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz wariantu najkorzystniejszego dla

środowiska. W związku z tym podkreśla się, że na podstawie lakonicznego opisu niemożliwe jest dokonanie oceny, czy zasadne jest realizowanie przedsięwzięcia w wariantie innym niż proponowany przez inwestora.

W niniejszej sprawie jest to o tyle istotne, że kwestia dotyczy oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, które stanowi dobro publiczne, zaś jego ochrona, zgodnie z art. 74 ust. 2 Konstytucji RP jest obowiązkiem władz publicznych.

Dlatego też inwestor jest obowiązany przedłożyć taki raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym zostanie rzetelnie przedstawiona analiza wszystkich wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.u.i.ś., a nie tylko wariantu, którym z przyczyn oczywistych inwestor jest zainteresowany. Raport powinien zawierać opis trzech wariantów.

W opisie poszczególnych wariantów powinny być zachowane jednakowe proporcje. Nie jest dopuszczalna sytuacja, w której raport obejmuje przede wszystkim analizę oddziaływania na środowisko wariantu proponowanego przez wnioskodawcę i marginalnie analizuje pozostałe warianty.

W niniejszej sprawie nie przedstawiono pełnego i kompleksowego opisu: wariantu alternatywnego oraz wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. Niezależnie od tego opis wariantu proponowanego przez wnioskodawcę nie spełnia również wymagań wynikających z art. 66 ust. 1 pkt 5 u.u.i.ś. Wskazać należy, że opis wariantów przedsięwzięcia musi znajdować swoje odzwierciedlenie w materiale dowodowym postępowania, w ten sposób, aby spełniał wymagania określone w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.u.i.ś. W opisach wariantów powinno znaleźć się jednoznaczne wskazanie sposobu funkcjonowania przedsięwzięcia, które musi znaleźć swoje odzwierciedlenie w parametrach technicznych opisujących przedsięwzięcie.

Wszystkie warianty powinny zawierać analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska z uwzględnieniem zasady kompleksowości ochrony środowiska określonej w art. 5 p.o.ś. Należy także pamiętać, że uwarunkowania środowiskowe, nie są jedynymi, które mogą przesądzać o ostatecznym wyborze wariantu przewidzianego do realizacji. Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju w opisie, a następnie w analizie wariantów należy uwzględnić kwestie: ekonomiczne, społeczne, techniczne, i prawne.

W raporcie powinno znaleźć się wskazanie głównych przyczyn dokonanego wyboru wszystkich wariantów, z uwzględnieniem skutków dla środowiska. Każdy z wariantów powinien zawierać opis aspektów środowiska, które mogą być znacząco dotknięte skutkami realizacji przedsięwzięcia, obejmujący w szczególności populację, faunę, florę, glebę, wodę, powietrze, czynniki klimatyczne, aktywa materialne, łącznie z dziedzictwem architektonicznym i archeologicznym, krajobrazem oraz wzajemne relacje pomiędzy powyższymi elementami. Wariantowanie przedsięwzięcia nie może sprowadzać się jedynie do przedstawiania wariantów związanych z zastosowaniem w projektowanych chlewniach systemu ściółkowego w systemie ściółki głębokiej zamiast systemu rusztowego. Wariantowanie może dotyczyć w szczególności: stosowania różnych technologii, skali przedsięwzięcia, rozwiązań technicznych, harmonogramu, organizacji prac związanych z realizacją i funkcjonowaniem przedsięwzięcia. Tym samym, nie może determinować liczby wariantów, posiadanie przed ustaleniem środowiskowych uwarunkowań określonego typu urządzeń technicznych wykorzystywanych w przedsięwzięciu.

Brak przedstawienia innych możliwych do realizacji rozwiązań funkcjonowania danego przedsięwzięcia, które stanowiłyby wariant najkorzystniejszy dla środowiska oraz racjonalny wariant alternatywny powinno oznaczać, że raport nie będzie mógł być uznany za spełniający wymogi określone w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.u.i.ś. i z tego powodu nie będzie mógł stanowić w podstawy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (vide: wyrok WSA w Warszawie z dnia 14 lutego 2017 r. sygn.. akt IV SA/Wa 2868/16).

Zgodnie zaś z art. 81 ust. 1 u.i.o.ś., jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na

środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

W ocenie Organu I instancji przedstawiony w raporcie i jego uzupełnieniach wariant alternatywny nie spełnia żadnego z wymogów przewidzianych w art. 66 ust. 1 pkt 5 i 6 u.i.o.ś. W zasadzie można przyjąć, że wariant alternatywny w ogóle nie został wskazany w sposób pełny i kompleksowy, bowiem inwestor przywołał jedynie różnice takie jak zastosowanie innego rozwiązania technologicznego chowu świń polegającego na zastosowaniu systemu ściółkowego w projektowanych chlewniach zamiast systemu rusztowego. Ustawodawca w u.i.o.ś. nie definiuje pojęcia „racjonalnego wariantu alternatywnego”, nie wskazuje także kryteriów, jakie mają przesądzać o wyborze wariantu ostatecznego, tym niemniej, aby organ prowadzący sprawę mógł ocenić, czy w sprawie występuje „zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę” (art.81 ust. 1 u.i.o.ś.), nie mogą się one sprowadzać do lakonicznej informacji, że inwestor nie jest zainteresowany wariantami alternatywnymi (B. Draniewicz, Glosa do wyroku WSA z dnia 24 lutego 2011 r., II SA/Bk 745/10. Teza 1, Pr.i Śród. 2011/4/133-142).

Środowisko stanowi dobro publiczne, zaś jego ochrona, zgodnie z art. 74 ust. 2 Konstytucji RP jest obowiązkiem władz publicznych. Dlatego inwestor jest obowiązany przedłożyć taki raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym zostanie rzetelnie przedstawiona analiza wszystkich wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.i.o.ś., a nie tylko wariantu, którym z przyczyn oczywistych inwestor jest zainteresowany. Nadto należy tutaj podkreślić, że według art. 66 ust. 1 pkt 5 lit. a u.i.o.ś. inwestor ma przedstawić „racjonalny” wobec wariantu przez siebie proponowanego wariant alternatywny. Obowiązek opisanie w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko racjonalnych wariantów realizacji przedsięwzięcia alternatywnych w stosunku do propozycji wnioskodawcy zmierza w istocie do tego, aby organ rozważył przy projektowaniu przedsięwzięcia nie tylko interes wnioskodawcy, ale także osób, na których prawa realizacja przedsięwzięcia będzie bezpośrednio wpływała. W tych sprawach organy rozstrzygające winny znaleźć właściwe proporcje pomiędzy interesem wnioskodawcy, interesem innych osób oraz interesem publicznym. Podkreślić również trzeba, że posłużenie się w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.i.o.ś. pojęciem „racjonalnego” wariantu alternatywnego oznacza, iż opisywane w raporcie warianty nie mogą mieć charakteru pozornego ani nie mogą być abstrakcyjne z powodu braku możliwości obiektywnych ich zastosowania i z góry skazane na niepowodzenie, lecz muszą to być warianty możliwe do rzeczywistego wprowadzenia. Aby zapewnić organowi możliwość jak najpełniejszej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ustawodawca przewidział obowiązek wskazania w raporcie opisu analizowanych wariantów, co daje organowi możliwość porównania a nawet wyboru innego, niż zaproponowany przez inwestora (art. 81 u.i.o.ś.).

W rozpoznawanej sprawie trudno mówić, że przedstawiony w raporcie i jego uzupełnieniach wariant alternatywny wobec wariantu inwestora jest racjonalny więc zaistniała przesłanka warunkująca odmowę ustalenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 16 pkt 2 ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku (Dz. U. z 2013 r., poz. 21) gospodarkę odpadami należy prowadzić w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, w szczególności gospodarka odpadami nie może :

- 1/ powodować zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt,
- 2/ powodować uciążliwości przez hałas lub zapach,
- 3/ wywoływać niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu, w tym kulturowym i przyrodniczym.

Raport stanowiący dowód w sprawie oraz jego uzupełnienia nie zawierają stosownych analiz dotyczących eliminacji uciążliwości zapachowych planowanego przez inwestora przedsięwzięcia dla bezpośrednich sąsiadów oraz okolicznych mieszkańców, co potwierdzają protesty społeczne.

Wobec braku ustawy normującej sposób i zakres badania i oddziaływania odorów na środowisko, podstawę procedowania w zakresie uzgodnień winna stanowić przede wszystkim skala zjawiska oraz możliwy zakres środków służących ograniczeniu tej uciążliwości, które w rozpoznawanej sprawie prowadzą do konfliktów społecznych.

Zainteresowanie niniejszym postępowaniem ze strony mieszkańców, ich zdecydowany sprzeciw wobec planowanej inwestycji, wyrażony m.in. w protestach i podczas rozprawy administracyjnej wynikały właśnie z obawy o swoje zdrowie i komfort życia oraz troski o środowisko.

Z uwagi na rodzaj, charakter i zakres inwestycji mieszkańcy wsi Jaworowo Lipa będą narażeni na wszelkie uciążliwości związane z jej funkcjonowaniem (odory, hałas itp.) co narusza zasady współżycia społecznego. Podejmując realizację takiej inwestycji należy mieć na uwadze nie tylko czynnik ekonomiczny, ale również ekologiczny i społeczny. Projektowana inwestycja stanowi zagrożenie ryzykiem zdrowotnym, ekologicznym, także jest ingerencją w środowisko społeczno-przyrodnicze. Pomijając etap budowy przedsięwzięcia, jego eksploatacja będzie wiązała się z ruchem samochodów ciężarowych tj. dowozem m.in.: pasz oraz transportem zwierząt i gnojowicy.

Wszystkie strony postępowania, na każdym etapie postępowania miały zagwarantowany czynny udział w postępowaniu. W przedmiotowym postępowaniu zebrany materiał dowodowy w postaci raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z uzupełnieniami, pisma mieszkańców, uwagi i wnioski okolicznych mieszkańców w czasie rozprawy administracyjnej, w których uczestniczył Inwestor oraz mieszkańcy pozwoliły na ustalenie istotnych okoliczności w sprawie.

Wójt Gminy Zawidz jako organ prowadzący postępowanie ponownie dokonał wnikliwej analizy przedłożonych dokumentów.

Braki raportu m.in. w przedstawieniu wariantu alternatywnego powodują, iż porównanie go z wariantem inwestorskim i ocena który z nich jest bardziej korzystny dla środowiska jest po prostu niemożliwe. Ponadto, wyraźne wskazanie przez Inwestora w raporcie, iż wybrany i preferowany przez niego wariant jest pod każdym względem korzystniejszy powoduje, iż z góry sugeruje on organowi I instancji wybór i skazuje odmienny wariant na niepowodzenie. Oznacza to pozbawienie organu możliwości realnego wyboru wariantu korzystniejszego dla szeroko pojętego środowiska naturalnego. W sytuacji powzięcia wątpliwości co rzeczywistego wskazania alternatywy dla wnioskowanej inwestycji, organ wezwał Inwestora do uzupełnienia raportu w tym zakresie, ale nie mógł dokonać samodzielnie oceny realności tych alternatyw ponieważ uzupełnienie raportu nie wniosło do sprawy żadnych nowych informacji, a zostało przekopiowane w znacznej mierze z pierwotnej treści raportu (co szczegółowo opisano powyżej).

Sytuacja, w której inwestor nie dokonał żadnych starań w celu uzupełnienia raportu w zakresie szerszego i szczegółowego opisu wariantu alternatywnego, a przede wszystkim wskazania skutków jego oddziaływania na środowisko naturalne i konkretnych danych w zakresie wszystkich elementów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 6a pkt 7 i pkt 20 ustawy środowiskowej, stanowi o braku możliwości oceny przez organ I instancji realnej możliwości zrealizowania wariantu alternatywnego i jego ewentualnym wyborze (dopuszczeniu), a w konsekwencji prowadzi do wydania decyzji odmownej.

Zgodnie z art. 77 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Natomiast, zgodnie z art. 80 k.p.a.

organ administracji publicznej ocenia na podstawie całości materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona. W myśl zaś art. 3 pkt 50 Prawa ochrony środowiska - przez zrównoważony rozwój rozumie się taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia jak i przyszłych pokoleń. Dlatego podejmowanie decyzji w sprawach szczególnie ważnych dla środowiska przyrodniczego oraz lokalnych społeczności, należy dokonywać z niezwykłą starannością. Decyzje te mają bowiem znaczący wpływ nie tylko na teraźniejszą sytuację społeczno-gospodarczą, a także na przyszłe pokolenia mieszkańców gminy oraz dalszy, zrównoważony rozwój gminy. Ustawa o samorządzie gminnym nakłada na gminę obowiązek zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców, w tym w zakresie ochrony środowiska i przyrody oraz zdrowia i bezpieczeństwa obywateli.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak w sentencji decyzji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, służy prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Płocku za pośrednictwem organu wydającego decyzję.

Od niniejszej decyzji służy prawo do zrzeczenia się odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Załączniki:

1. Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia.

Otrzymują:

1. Inwestor
2. Pozostałe strony postępowania poprzez zawiadomienie - obwieszczenie (zgodnie z ustawą ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z art. 49 K.p.a.)
3. A/a.

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sierpcu
2. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie
3. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie
4. Marszałek Województwa Mazowieckiego
5. Społeczeństwo - na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 11 w zw. z art. 38 i art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

WÓJT GMINY
Kamil Jan Różański